

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973.szeptember 20.

bb 1. kállai gyula felszólalása

h1/gg um zs hgy

1973.szeptember 20.

rendelkezésre bocsátjuk kállai gyulának, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének csütörtökön, a viii. magyar békekongresszuson elhangzó felszólalását. keretet később adunk, a beszéd f e l o l d á s i g e m b a r g ó s !

x x x

bevezetőben a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság kormánya és a hazafias népfront országos tanácsa nevében szeretettel üdvözölte hazánk békemozgalmának képviselőit, a kongresszus küldötteit, vendégeit, majd egyetértését fejezte ki azzal a megállapítással, hogy a mozgalom ereje megnövekedett, hangja, befolyása mind messzebbre hatol, és tekintélye a nemzetközi porondon ugyancsak örvendetesen gyarapodik. aláhuzta azt az elvi-politikai következetességet, amely a békemozgalom tevékenységét jellemzi. munkája jelentős egítségét nyújtott a magyar szocialista munkáspárt és a kormány nemzetközi politikája megértéséhez, ami egyben azt is jelentette, hogy ez a külpolitika mindenkor a legszélesebb néptömegek támogatására számíthatott. a tömegek helyeslése, egyetértése nagy segítséget jelentett mind a pártnak, mind a kormánynak külpolitikai tevékenységében.
/folyt.köv./

- 1 -

bb 1. /kállai gyula ...1.folyt./um

ez a támogatás nem csupán helyeslésben és egyetértésben nyilvánult meg, hanem jelentős tettekben is - füzte hozzá. a magyar békemozgalom mindig éberem és gyorsan reagált az imperializmus agresszív lépéseire és határozottan szállt síkra a népek, az emberi haladás ügye mellett. tevékenyen járult hozzá az imperialista agresszióval és elnyomással szembeni szolidaritás kibontakoztatásához, a világ békére vágyó millióinak összefogásához, a népek közötti barátság erősítéséhez és ápolásához. nem túlzás, ha azt mondom: azok a sikerek, amelyeket a szocialista tábor kontinensünk és a világ békéje és biztonsága érdekében folytatott erőfeszítéseivel elért, a széles tömegek ilyen cselekvő támogatása nélkül nem lehettek volna olyan jelentősek és nagyszabásúak.

- mindezért, amit a magyar békemozgalom, a benne egyesült társadalmi és tömegszervezetek, mozgalmak tíz- és száz-ezernyi aktivistája tett és tesz népünk, s az emberiség legnagyobb kincséért - a békéért, amagyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a hazafias népfront országos tanácsa nevében, további sikereket kívánva, őszinte köszönetet mondok.

- a magyar békemozgalom annak a világméretű mozgalomnak szülötte és része, amelynek most ünnepeľjűk negyedszázados évfordulóját. 1948. szeptemberében a szinte földig lerombolt lengyelországi városban: wroclawban gyűlt össze 45 ország öt-száz kiemelkedő személyisége, korunk legmesszebbre látó tudósai, írói, politikusai és kiáltványban jelentették ki: a népek nem akarnak háborút, s elég erejük van ahhoz, hogy a békét, a kulturát megvédjék. 1949. áprilisában az első béke-világkongresszus delegátusainak egy részétől a francia hatóságok megtagadták a vízumot, s azok a párizsi tanácskozással párhuzamosan prágában ülészttek. ez a kettéosztottság már fenyegetően érzékeltette a hidegháboru légkörét. ennek ellenére, mi, akik ott voltunk, nagyszerű történelmi folyamat kiteljesedésének lehettűnk tanúi: a népek, a világ lelkiismeretének és felelősségének a hangja szólalt meg, sok nyelven, de közös akarattal, egy célért - a béke megőrzéséért.

/folyt.köv./

bb 1. /kállai gyula ... 2.folyt./um

- ezzel egyidőben új erők jelentek meg a világpolitika frontján: a fasizmus felett győzedelmeskedő szovjetunió és az akkor születő és viharos gyorsasággal fejlődő szocialista országok képében. a szocialista tábor ereje és az induló tömegmozgalom elválaszthatatlan egységbe kovácsolódott. ahogy a szocialista világrendszer erősödött, úgy terebélyesedett a nemzetközi békemozgalom is. európa volt a mozgalom bölcsője; a két világrendszer fő erővonalai itt huzódtak, a imperializmus itt kezdte a hidegháborút, ami mögött egy új, minden eddiginél pusztítóbb világégés kirobbantásán mesterkedett. kontinensünk fennmaradásának szükséglete hívta életre, s innen indult el a mozgalom azon az uton, amely ma már az egész földet átfogja. benne egységben küzdenek afrika, amerika, ausztrália, ázsia és európa dolgozó, alkotó népei. ezért lehetett és lehet a jelenkor legátfogóbb, leghatásosabb tömegmozgalma.

a világ népei, a dolgozó, alkotó emberek mindig irtóztak a hódító, rabló háborútól és arra törekedtek, hogy elkerüljék azt, mert nekik okozták a legtöbb szenvedést, közülük szedték áldozataikat. az emberiség legnagyobb gondolkodói - marx, engels, lenin - világosan látták és tudományosan be is bizonyították, hogy a háboru az osztálytársadalmak korában a kapitalizmus szükségszerű velejárója. e rendszer osztatlan világuralma idején csupán elérhetetlen ábránd maradt a tartós béke. a nagy októberi szocialista forradalom győzelmével az emberiség történetében először jött létre olyan társadalmi rendszer, amelynek lételeme a béke. ennek az államnak a vezetője, lenin fogalmazta meg elsőként a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének elvét, s kezdte meg a harcot gyakorlati valóraváltásáért. nem a szovjet hatalom szándékán és jóindulatán mulott, hogy ezt az elvet akkor nem lehetett a nemzetközi kapcsolatok alapjává tenni. korunkban viszont jelentősen megnövekedett a szovjetunió és a szocialista tábor ereje, tekintélye és befolyása. a szovjetunió kommunista pártja xxiv. kongresszusán kidolgozott békeprogram világosan megfogalmazta a szovjetunió terveit, törekvéseit, amelyek egyben a földkerekség minden békére vágyó, jószándéku emberének a vágyait is kifejezik, ezért talált olyan gyorsan utat világszerte a haladás, a béke, a nemzeti függetlenség, a szocializmus ügyét szolgáló százmilliókhoz, s újabb tettekre ösztönzi őket.

/folyt.köv./

bb 1. /kállai gyula ... 3.folyt./um

ezután arról beszélt, hogy a világhelyzetben az elmúlt négy esztendő során döntő változások történtek. ma a nemzetközi békemozgalom is más körülmények között dolgozhat, mint akárcsak néhány évvel ezelőtt. az emberiség előtt megnyílt a lehetősége annak, hogy a vitás kérdések megoldásának eszköztárából véglegesen kiiktathatjuk a háborút. nyilván nem arról van itt szó, hogy megváltozott az imperializmus természetűe. a szovjetunió, a szocialista világrendszer megszületésének, gazdasági, katonai, politikai erejének, befolyásának és tekintélyének erőteljes növekedése: a gyarmatbirodalmak szétesése, a nemzeti függetlenségért vívott harc sikerei, a békeszerető, antiimperialista erők világmeletrű előretörése változtatta meg a nemzetközi politika alakulásának irányát és méreteit. a burzsoázia politikusai a felsorolt megmésíthatatlan tényekkel és realitásokkal számolva kezdik elfogadni a két rendszer békés egymás mellett élése alapján álló kapcsolatokat. ez segíti a nemzetközi feszültség csökkentését, jelentős mértékben hozzájárul a nemzetközi légkör javításához, elősegíti a békeszerető erők harcát és nehezíti a reakciós erők provokációs kísérleteit a nemzetközi helyzet élezésére. a nukleáris háború megakadályozásáról a szovjetunió és az egyesült államok között létrejött egyezményt joggal tekinthetjük történelmi jelentőségű eseménynek.

- a nemzetközi béke legerősebb támasza a szocialista világ egysége - mondotta ezután. ez az egység nemcsak a szocialista világ népeinek az érdeke. minden haladó mozgalom érdeke, hogy ez az egység erősödjék, mert ez volt és ez lesz a jövőben is az egyetemes béke legbiztosabb garanciája. ennek a megsokszorozódott, szüntelenül gyarapodó és a szovjetunióra támaszkodó erőnek köszönhető, hogy nem lebeg a fejünk felett a termonukleáris háború közvetlen veszélye. s mindazok, akik ezt az egységet akármilyen oldalról gyengítik, végül soron a háboruellenes, az emberi haladás élvonalában küzdő erők ellen lépnek fel, s önmaguknak, népüknek is ártanak vele.

/folyt.köv./

bb 1. /kállai gyula 4.folyt./um

- sajnálatos: vannak ilyen erők azok között is, akik magukat a népek szabadsága, s a haladás bajnokainak tüntetik fel. a kínai vezetés szakadár tevékenysége már eddig is súlyos károkat okozott mindenháboruellenes mozgalomnak, antiimperialista erőnek. különösen szembeűnő, hogy a kínai vezetés a legutóbbi pártkongresszusukon is a legfőbb ellenségnek a szovjetuniót kiáltotta ki, s mind belpolitikájának, mind nemzetközi tevékenységének középpontjába a féktelen szovjetellenességet, s a szocialista országok egységének megbontását helyezte. meggyőződésünk, hogy a szovjetunió és a vele szövetséges szocialista országok - a szakadár akciók ellenére is - teljesítik történelmi küldetésüket.

- óriási jelentőségű történelmi tettnek voltunk szemtanui és részesei, amikor a hosszú és kegyetlen vietnami háború befejeződött. egy kis nép fényes diadalt aratott a világ leghatalmasabb, legjobban felfegyverzett, leggazdagabb imperialista hatalma felett. e csodálatos győzelem titkát mindannyian jól ismerjük. a hős vietnami nép közvetlenül a saját szabadságáért, földjének függetlenségéért harcolt, s ugyanakkor az egész haladó emberiségért. ezt ismerték fel a haladás a béke és a szabadság hívei világszerte. ezért támogatták a hazájukat védő hős népet szóval, tettel, munkával, s ha kellett, fegyverrel is.

- kimozdult a holtpontról és komolyan előrehaladt az európai béke, biztonság, a gazdasági, tudományos, művelődési, kulturális együttműködés ügye. aláírták a szovjetunió és a német szövetségi köztársaság, lengyelország és a német szövetségi köztársaság közötti szerződéseket. elismerték az önálló, szuverén német demokratikus köztársaság állami létét. a négy nagyhatalom megállapodott nyugat-berlin kérdésében. ezzel elhárultak a legfőbb akadályok az európai biztonsággal és együttműködéssel foglalkozó tanácskozások elöl. bár a visszahuzó erők még hátráltatják a csehszlovák szocialista köztársasággal való végleges megegyezést, európa biztonságáért a harc eredményesen folyik tovább. a német demokratikus köztársaság nemzetközi pozíciója jelentősen megerősödött, bekövetkezett világmeletrű elismerése. a két német államot felvették az egyesült nemzetek szervezetébe. üdvözljük a német demokratikus köztársaságot, amely több mint két évtizedes kemény harccal kivívta, hogy elfoglalja méltó helyét a világ-szervezetben.

/folyt.köv./

bb.1./kállai gyula...5.folyt./um

-a békés egymás mellett élés politikája korunk egyik fő jellegzetességévé kezd válni. a békés egymás mellett élés normái, amelyekre a nemzetközi kapcsolatoknak épülniök kell, csak akkor érvényesülhetnek, ha mindkét oldalon tiszteletben tartják azokat. az imperialista országokban még mindig jelentékeny erővel és befolyással rendelkeznek azok a burzsoá körök, elsősorban a hadiipar képviselői, a nagy monopóliumok vezetői, akik hevesen ellenzik a nemzetközi helyzet enyhülését, s továbbra is a feszültség kiélezésére törek-
sznek. a szocialista országok a békés egymás mellett élést összeegyeztethetetlennek tartják az imperialista agressziók-
kal, a belügyekbe való beavatkozással, a fellazítás diverziós politikájával, az ellenforradalom exportjával. éppen ezért állhatatosan harcolnak ellenük. mi - elveinknél fogva - a két társadalmi rendszer országai között, az egymás belügyeibe va-
ló beavatkozás nélkül, a kölcsönös előnyök alapján, az élet legkülönbözőbb területein szélesíteni akarjuk az együttműkö-
dést. ez a mi programunk!

- a békés egymás mellett élésért állhatatosan küzdve azt sem titkoltuk, s ma még erőteljesebben hangsúlyozzuk, hogy az ideológiában nincs és nem is lehet békés egymás mel-
lett élés. az ideológiai harc, a vita és a párbeszéd azonban soha nem lehet a fegyveres konfrontáció előkészítésének fe-
dőszerve, sem pedig az ellenforradalmi fasizta erők ötödik hadoszlopa. eszméket nem fegyverrel, hanem csak az igazság erejével lehet terjeszteni és győzelemre vinni. az imperiali-
mus védelmezői az eszmék és információk szabad áramlásáról be-
szélnek. de a vitát csak addig vállalják, amíg le nem leplező-
dik igazi arcukat. a szép jelszavak mögött azonnal jelent-
kezik az ideológiai diverzió, az uszító propaganda. vereség érzetükben pedig az ideológiai fegyvereket azonnal valóságos, csőretöltött fegyverekkel cserélik fel, felruggják a demokrá-
ciát, a törvényességet, mint ahogy ezt tegnapelőtt indonéziá-
ban, tegnap görögországban tették, ma pedig chilében tessék. a nemzetközi monopóliumok által támogatott chilei reakció
sem merete vállalni az osztályküzdelmet, a törvényesség kere-
tei között, hanem mindenít felrödobva, a fegyverek erejét ve-
tette be - az ő szavaikat idézem: - ,, a marxista eszme ki-
irtására,,! a haladás és a demokrácia veszélybe került, a ba-
zafiak száza és ezrei életüket veszítették.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 1. /kállai gyula 6.folyt./um

de bárhogy alakuljon is a helyzet, az elmúlt három esztendő kitörölhetetlen nyomot hagyott chile történelmében. saját tapasztalataink alapján tudjuk, hogy egy nép, még le-
vert forradalma esetén sem felejtí el, mit jelent a szabadság, s ezt az élményt sem puccsal, sem katonai lázadással, sem terrorral a népek emlékezetéből kitörölni többé nem lehet. de nem lehet a haladó világ emlékezetéből sem! szerte a vilá-
gon máris magasra csapott a felháborodás lángja. a népek ke-
gyelettel hajtják meg a nemzetközi szolidaritás zászlaját salvador allende és a többi chilei mártír hősi emléke előtt. a viii. magyar békekongresszus szívből csatlakozik a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának és a hazafias népfront országos tanácsának tiltakozásához a gyilkos terror ellen, s teljes szolidaritásáról biztosítja a chilei népet. meg vagyunk győződve, hogy igaz ügyük nem vesz el, a chilei nép győzni fog!

- a nemzetközi imperializmus mesterkedései arra tanita-
nak és intenek bennünket, hogy legyünk éberek - mutatott rá. a békeharcosok még nem tehetik lábhoz a fegyvert. nem pihen-
hetnek. a megváltozott viszonyok között változatlan buzgalom-
mal kell folytatniok munkájukat. tetteikre még nagy szüksége van a világnak!

- a nemzetközi politika pozitív változásai örömmel és bizakodással töltik el a világ népeit. a szovjetunió, a szo-
cialista országok most arra törekszenek, hogy az elért sikereket megszilárdítsák. ebben ugyancsak nagy szerepük van a tö-
megeknek. mindezeknek az erőknek az összefogását, egységük erősítését szolgálja az október végén a szovjet fővárosban tanácskozó békeszerető erők moszkvai világkongresszusa, amely nemcsak összegzi a nemzetközi békemozgalom eddigi eredményeit, hanem a közös feladatok meghatározásában is történelmi jelen-
tőségű esemény lesz. olyan fórum, amely még jobban egyesíti majd a háboru ellenes erőket és mozgósítja őket, az emberiség legnemesebb célja - a béke megőrzésére.

a magyar békemozgalom további feladatairól szólva han-
goztatta: a magyar békemozgalom kezdettől fogva arra töreke-
dett, hogy minél nagyobb tömegeket állítson céljai szolgálá-
tába. felismerte, hogy a diplomáciai tevékenység segí-
tésében döntő szerepet játszik a tömegek egységes, vélemény-
nyilvánítása, és aktív tevékenysége. a tömegmozgalom ma már ismeri erejét. az egyes ember az elmúlt negyedszázad alatt megízlelte a nemzetközi politika, a világ széles porondján aratott győzelem örömet és nem kételkedik többé sem erejében, sem ügye igazában, sem abban, hogy a történelem menetét nem tudja visszafordítani senki.

/folyt.köv./

- 7 -

bb 1. /kállai gyula ... 7.folyt./um

- tisztelt kongresszus!

- azok a százezrek és milliók, akik megkülönböztetett figyelemmel kísérik a magyar békemozgalom e nagy jelentőségű eseményét, bizalommal és várakozással tekintenek a most megválasztásra kerülő országos béketanács munkája elé. biznak abban, hogy a viii. magyar békekongresszus ajánlásai és a békeszerető erők moszkvai világkongresszusának állásfoglalásai alapján olyan hazai programot dolgoz ki, amely figyelembe veszi a magyar békemozgalom hagyományait, a nemzetközi helyzetből adódó új lehetőségeket és erre építi jövőbeni tevékenységét.

a magyar szocialista munkáspárt x.kongresszusa olyan célokat tűzött a magyar nép elé, amelyen szívesen munkálkodik minden ember, hiszen szebb, kulturáltabb jövőjén dolgozik. kérjük a magyar békeharcosoktól, mindenekelőtt azoktól, akiket most a mozgalom vezető testületébe megválasztanak, hogy továbbra is minden erejükkel és tehetségükkel segítségül valóra váltani a szocialista építés programját, pártunk békeszerető politikáját. erősítsék dolgozó népünkben a szocialista építés sikerei felett érzett jogos nemzeti büszkeség érzését. ápolják és erősítsék a népek közötti barátság eszméit. sokoldaluan ismertessék a világ népei előtt a magyar dolgozók-nak a gazdaság, a tudomány, a kultúra építésében, a népjólét emelésében, a szocialista magyarország felvirágoztatásában elért sikereit.

kérjük a békeszerető erők moszkvai kongresszusán résztvevő magyar küldöttség tagjaitól, hogy tolmácsolják népünk őszinte békevágát, tenniakarását és harckészségét. képviseljék a viii. magyar békekongresszuson kialakított programot-mondotta, majd befejezésül sok sikert kívánt az újonnan megválasztásra kerülő országos béketanácsnak, a békeprogram valóra váltásán dolgozó aktivistáknak, a békeharcosoknak, egész dolgozó népünknek. /mti/

--

- 8 -

bb. 2. fűtésre kész a távfűtő művek

i don/tr/h1/il hgy

1973. szeptember 20.

a fűtőművek és erőművek, a kazánok és a távvezetékek bekapcsolásra készülnek, műszaki állapotukat tekintve akár máris megindulhatna a fűtési szolgáltatás - mondta ember károly, a távfűtő művek főmérnöke, aki az ideai távhőellátásról tájékoztatta az mti munkatársát. mint mondta, a hivatalos fűtési idény október 15-én kezdődik, de ha a külső hőmérséklet napi középértéke az országos meteorológiai intézet előrejelzése szerint várhatóan nem haladja meg a plusz 10 fokot, illetőleg három egymást követő napon a plusz 12 fokot, akkor fűtenek. tavaly és tavaly előtt szeptember végén a távfűtéses lakásokban meleg volt, s elképzelhető, hogy az idén is korábban kezdődik a fűtés. igaz, minden esztendőben szeptember közepén, végén általában hűvösebb van, október elejére viszont - a tapasztalatok szerint - megenyhül az időjárás. a meglehetősen változékony, olykor szeszélyes időjárás nem kis feladat elé állítja a távfűtő művek szakembereit. a vállalat ugyanis jelenleg több mint 80 000 lakás fűtéséről gondoskodik. október 15-ig további kétezer új otthont kapcsolnak be a távhőszolgáltatásba. ez azt jelenti, hogy budapest lakásállományának csaknem 15 százaléka távfűtéses.

ember károly elmondta: a nyári nagyjavítási időszakban a hőközpontokban megvizsgálták - ahol szükséges volt kicserélték - a fűtést szabályozó műszereket, a rossz hőcserélőket. a belső kacsó, pongrác uti lakótelep 35 hőközpontjába új, ugynevezett utó-fűtő építettek be. ujjalotán, a frankovics utcai lakótelepen és Zuglóban a fűredi uti lakótelepen a távvezetékek építésével, javítási munkáival szintén elkészültek. ottán, a gyenes utcai kazánházat megszüntetik, a fogyasztókat a zápor utcai fűtőmű látja majd el. angyalföldön a béke uti új fűtőmű „főpróbája”, szeptember végén lesz. ujjalotán szintén a következő hetekben tartják meg a 11-es számú kazán próbáüzemét.

a harcsa, a keleti károly és a bimbó utcai tömbkazánházak karbantartási munkálatainak ellenőrzését szeptember 30-ig fejezik be. bizonytalan viszont a 22. kerületi Leánykautcai lakótelep most elkészült három épületének hőellátása. az igények ugyanis annyira megsokszorozódtak, hogy a meglévő hőközpont kapacitása már kevésnek bizonyul. a végleges kazánház aligha készül el október 15-ig, holott a beruházó erre ígéretet tett./mti/

--

-9-

bb. 4. televízióvásárlás csalással

i bc/ta/hi/1l hgy

1973. szeptember 20.

esküvőre hívták meg németh tiber 29 éves rokkant nyugdíjast és ismerősét, varga erzsébet 19 éves bolti eladót, budapesti lakosokat. mivel nem volt elegendő pénzük arra, hogy a meghívásnak eleget tegyenek és ajándékot vigyenek, németh azt ajánlotta, hogy hitellel vásároljanak televíziót, s azt eladva jussanak nagyobb összeghez. ennek megfelelően a leány áruvásárlási kölcsön-igénylő lapot állított ki, s ezen azt tüntette fel - bár korábbi személyi kölcsönét sem fizette meg vissza - hogy nincs tartozása az otp-nél. a munkahelyén igazolt áruvásárlási lapra adta a bolt bélyegzőjét. a hitellevél és az előleg ellenében átvett televíziót németh 5800 forintért eladta. ebből visszafizették az előleghez egy napra kölcsönkapott 1500 forintot a többit pedig elköltötték. később németh tiber tiber és varga erzsébet házasságot kötött. az esküvői kiadások fedezésére a rokonok megvendégelésére ismét hasonló módon szereztek pénzt. az asszony ezuttal is letagadta a kölcsöntartozását, s az átvett televíziót még aznap értékesítették.

a központi kerületi bíróság németh tiber másfél évi szabadságvesztésre, németh tiberét 8 hónapi - végrehajtásában három évi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztésre ítélte s egyetemlegesen kötelezte őket az okozott mintegy 13 000 forint kár megtérítésére./mti/

--

bb. 5. kooperációs építőgépgyártás

i sz/gk/1e/1l hgy

1973. szeptember 20.

az év utolsó negyedétől a kecskemeti vas és fémipari ktsz az osztrák ife céggel kooperálva gyártja majd az építőiparban és bányászatban szinte nélkülözhetetlen munkagépet a vibrációs adagológót.

/folyt.köv./

- fo -

bb. 5./ kooperációs ... folyt./ 1l

a nikex és a magyar, illetve osztrák gyártó vállalat már korábban aláírt megállapodása értelmében az ife cég komplett hajtóműveket szállít hazánkba, kecskemeti helyen pedig a hajtóművek vázszerkezetét gyártják osztrák tervek alapján. ugyancsak hazánkban szerelik össze a vibrációs adagológépek több fajtáját. a kooperációs keretszerződést egyként az intercooperation Rt. szervezte.

az idén csak próbaszállítmányokat ad el a nikex osztrák partnereinek, mintegy 300 000 schilling értékben. a folyamatos szállítást a jövő évtől tervezik.

miután eddig a vibrációs adagológépeket kizárólag importáltuk, s szélesebb körben műszaki felépítésük még nem ismert, az osztrák cég a felhasználók részére műszaki szaktanácsadó szolgálat létesítését is tervezi hazánkban./mti/

--

bb. 6. társadalmi munkában kivitelezett ujtás segíti a minőségellenőrzést az akkumulátorgyárban

i ni/pá/1e/1l hgy

1973. szeptember 20.

másfél évvel ezelőtt a villamosberendezések és készülékek akkumulátorgyárában elfogadtak egy ujtást, amellyel a száraz elemek minősége ellenőrizhető. mivel kivitelezőt nem találtak a megvalósításhoz a gyár kiszervezte a feladatot a gazdasági vezetés segítségével. a kizsákos elkészítették az automata elektronikus szárazelemkísütő berendezés prototípusát, és ma már újabb négy „ellenőr” gyártásán dolgoznak. a meo a jövő év elején ezeket is birtokba veheti, és így megvalósul a gyárban a szárazelemek minőségi vizsgálatának legszigorúbb korszerű módszere.

a fiatalok példamutató vállalkozásukkal mintegy 5000 munkórát dolgoztak és másfél millió forint értéket hoznak létre társadalmi munkában./mti/

--

-11-

bb. 3. a budapesti művészeti hetek rádiós zenei műsorai

1 nm/gg/h1/1l hgy

1973 . szeptember 20. :

a budapesti művészeti hetek gazdag eseménysorozatában külön helyet foglalnak el a magyar rádió zenei fősztályának új bemutatói, stúdiókoncertjei. mint petur istván fősztályvezető

elmondotta, az mti tudósítójának, az elmúlt fél év folyamán készült több tucat opera, szimfonikus, kamara és kóruszene felvétel közül mintegy 20 darabot kiemelt műsorként az őszi művészeti seregszemle alkalmából sugároznak hetente két alkalommal. az évad nyilvános hangversenyein elhangzott új magyar zeneművekről ugynevezett tartóított felvételek készültek, s ebben a formában most hangzanak el először . a művek között találjuk balassa sándor : kantáta y op. 21. purko zsolt kantáta , no 2. petrovics emil ii. kantáta, ott essem el én című alkotásait. de felcsendülnek más magyar zeneszerzők alkotásai is: maros rudolf jegyzetlapok című zenekari műve, székely endre triója, szőlősy andrás musica concertante-ja.

a kamarazenei felvételek között találjuk brahms h-moll klarinét ötösét, amelyet kitűnő klarinétművésznünk, kovács béla a világhírű tátrai vonosnégyessel közösen ad elő. csajkovszkij b-dur vonosnégyesét a bartok kvartett játssza. mozart három fuvós divertimentója kovács béla, vadász antál és nagy andrás előadásában kerül a mikrofon elé. schumann a-moll szonátájának előadói: kovács dénes és falvai sándor.

elhangzik a sorozatban két 18. századi versenymű is, j. chr. bach fagottversenye - szólólista janota gábor - és a morva származású bécsi zeneszerző, anton wranitzky kétbrácsás versenyműve, lukács pál és lukács péter előadásában, mindkét alkalommal az mrt szimfonikus zenekara kíséri, lehel györgy vezényletével.

a kórusfelvételek közül az ismert észt zeneszerzőnek, tor-misznak „észt kalendáriumi dalok,, című kompozíciója az mrt énekkarának tolmácsolásában szólal meg a karnagy révész lászló. elkészült és az ősz folyamán kerül a hallgatók elé gluck „iphigénia aulisban,, című operája is. a címszerepét sudlik mária éneklő, a többi főszereplő: házy erzsébet, réti józsef, solyom nagy sándor, kovács kolos. az előadást korodi andrás vezényli /folyt.köv./

- 12 -

bb. 3./ budapesti .. folyt./ 1l

október 15 és 21 között a hagyományokhoz híven ismét megrendezi a magyar rádió a magyar népdal hetét, amelynek során előadások idézik bartók művészetét, népművészeink legszebb felvételeit.

négy műsor epizódok budapest zenei életéből, címmel az elmúlt évtizedek zenei életének legizgalmasabb fejezeteit eleveníti fel. a műsorokat amelyekben bejárjuk a belváros, a budai hegyvidék zenei szempontból legérdekesebb helyeit, sétát teszünk a vizivároستól a tabánig, illetve a sugár utttól a városligetig, a centenárium tiszteletére mutatják be a hallgatóknak.

a budapesti zenei hetek hangversenyeinek többségét a rádió egyenes adásban közvetíti./mti/

--

bb. 7. moziban és tévében is - külföldön a jános vitéz

1 ro/gk/h1/1l hgy

1973. szeptember 20.

a budapesti közönségsikere után a mozik szeptember 20-tól országsszerte műsorukra tűzik az első másfél órás színes magyar rajzfilmet, a jános vitézt, az újszerű alkotás iránti érdeklődésre jellemző, hogy a májustól a budapesti puskin moziban és néhány balaton melletti filmszínházban vetített filmek eddig mintegy 120 000 nézője volt. nemcsak a hazai közönség fedezte föl eddig megvásárolta csehszlovákia, lengyelország, kuba, románia az ndk és olaszország . a felsorolt szocialista országokban a mozikon kívül a televízió képernyőjén is látható lesz a jános vitéz./mti/

--

- 13 -

bb 8. sebestyén nándorné beszéde

i zs/uf um hgy

1973. szeptember 20.

rendelkezésre bocsátjuk sebestyén nándorné beszédét /rövidítve/, amely a békekongresszus csütörtöki tanácskozásán hangzik el. e m b a r g ó f e l o l d á s i g !

x x x

a magyar békemozgalom 1969 októberében tartott kongresszusa óta eltelt négy esztendő eseményeit áttekintve hangsúlyozta: megváltoztak a nemzetközi erőviszonyok, a hidegháborút fokozatosan felváltja az enyhülés és az együttműködés korszaka. egyre több területen tör magának utat az a törekvés, hogy a vitás kérdéseket tárgyalások útján kell rendezni. amikor a nemzetközi békemozgalom a haladó kormányok törekvéseit és kezdeményezéseit támogatja, százmilliókat képviselő közvélemény egyetértését és helyeslését sorakoztatja fel mellettük, ami nem marad hatástalan a nemzetközi kapcsolatokra. azok az eredmények, amelyeket eddig elértünk a szocializmus, a béke erőinek több mint két évtizedes küzdelmében gyökereznek. a tárgyalások szellemét, a békés egymás mellett élés eszméjét, a tüzfészek kiküszöbölését a békemozgalom már évtizedekkel ezelőtt programjába vette és a világ közvéleményét meggyőzte ezeknek a célokna: a helyességéről. a mai világhelyzet ismeretében meggyőződéssel mondhatjuk, hogy mulhatatlan érdemeik vannak azoknak a szellemi nagyságoknak, akik 25 évvel ezelőtt, a wroclawi értelmiségi világkongresszuson - a szocializmusért, a haladásért küzdő erőkre támaszkodva - elindították az emberiség legnagyobb mozgalmát.

a továbbiakban rámutatott: az elmúlt hónapok eseményei arra figyelmeztetnek, hogy vannak még befolyásos csoportok washingtontól bonnig, amelyek torlaszokat emelnek az európai kibontakozás, a csucsdiplomácia, a kelet-nyugati kapcsolatok, a nemzeti felszabadító mozgalmak érvényesülése, a vezető tőkés államok és a fejlődő országok kapcsolatai normalizálásának útjában. ezt jelzik a drámai chilei események is.

/folyt.köv./

- 14 -

bb 8. /sebestyén nándorné ... 1.folyt./um

a fasiszta katonai junta és a nemzetközi imperializmus szövetsége - úgy tűnik - átmenetileg hatalomra jutott chileben. a világ haladó erőivel együtt a mi népünk is egy emberként mozdult meg és a legkülönbözőbb formákban juttatja kifejezésre szolidaritását a népi egységet támogató haladó erőkkel. tíz nap alatt több ezer munkás- és ifjúsági gyűlést tartottak országszerte és többtízezer távirat érkezett hozzánk az ország minden részéről. mindez bizonyítja, hogy egész népünk tetsvéri együttérisével, szolidaritásával támogatja a chilei hazafiakat, mindazokat, akiket üldöznek, börtönbe zárnak, megkínóznak azért, mert a haladás oldalára álltak, mert tudásuk, tehetségük legjavával munkálkodtak hazájuk jobb, boldogabb jövőjéért. a chilei haladó rendszer megdöntése, a belső és külső imperialista erők támadása nemcsak a chilei nép, hanem az enyhülés politikája, a békés egymás mellett élés ellen is irányult. a chilei ellenforradalmi puccs azonban nem gátolhatja egy világfolyamat érvényesülését.

bárhogy is támad a reakció, a történelem, a világ előrehalad és nem visszafelé. a szocializmus, a béke erői növekednek, legyőzhetetlenek és minden nehézségek ellenére diadalmas-kodnak. hittel és meggyőződéssel valljuk azt is, hogy az enyhülés terén elért eredmények megmásíthatatlanságáért szilárdan küzd az egész nemzetközi békemozgalom is. a magyar népköztársaság egész politikáját, így külpolitikáját is a béke és a szocializmus nemes eszméi határozzák meg, amelyek népünk alapvető érdekeit fejezik ki. ez kedvező körülményeket biztosított és biztosít a jövőben is a magyar békemozgalom feladatainak megoldásához.

a kongresszust előkészítő hazai eseménysorozaton is megnyilvánult politikai aktivitást cselekvő békeakaratot méltatta ezután a főtitkári referátum. majd a békemozgalmi munka két kongresszus közötti eredményeiről szólt. kiemelte, hogy népünk szolidaritása a vietnam melletti akciókban kamatozott a leggazdagabban. a vietnami szolidaritási mozgalom a legékezebb szónál is többet mond népünk proletárinternacionalizmusáról. a „veled vagyunk vietnam!”, -jelszó egész népünk jelszava lett, s a mozgalom résztvevőinek áldozatkészségét bizonyítja az a csaknem 250 millió forintnyi támogatás, amely az indokinaí népek megsegítésére gyűlt össze.

/folyt.köv./

- 15 -

bb 8. /sebestyén nándorné 2.folyt./um

a vietnami szolidaritási mozgalom jól érzékelhető módon járult hozzá hazánkban a szocialista nemzeti egység erősítéséhez, a vietnami nép győzelme pedig ahhoz a felismeréshez, hogy mennyire erős az összefogás a szocialista haza erősítése és a szocialista haza nemzetközi cselekvőképességének fokozása között.

- a magyar békemozgalom döntően és alapvetően két ok miatt válhatott az egész népet átfogó tömegmozgalommá. az egyik az, hogy a párt és a kormány külpolitikája az egész nép a béke érdekeit fejezi ki; a békemozgalom a nemzetközi munkában sikeresen épített a párt és a kormány békepolitikájára. a másik, hogy belpolitikai mozgalomként is vállalta a reál hátruló feladatokat. ez a két ok szoros kölcsönhatásban áll egymással. mindez azt a felismerést támasztja alá, hogy a béke ügye hazánkban is elválaszthatatlan a szocializmus iránti hűségétől és odaadó munkától. építőmunkánk kiemelkedő eredményei, életszínvonalunk biztos ütemű emelkedése, szocialista nemzeti egységünk megszilárdulása módot nyújt hazánknak arra, hogy még cselekvőbbben vehessen részt a pozitív világfolyamatok előmozdításában.

a továbbiakban sebestyén nándorné elmondta:

- itthon és külföldön sokféle módon, sokféle formában ismertettük a magyar népköztársaság bel- és külpolitikáját. szószólói voltunk annak és a tények erejével bizonyítottuk, hogy ez a kis nép itt európa szívében mindennél többre tartja az igazságos békét, gyűlöli az imperialista háborút, és arra tanítja fiait, lányait, hogy életüknél is jobban szeressék a szabadságot, függetlenséget, s példamutatón álljanak helyt a munka frontján!

- kormányunk egyértelmű békepolitikája, állásfoglalásai növekvő tekintélyt biztosítanak hazánknak a nemzetközi békemozgalomban is. e politikára támaszkodva hazánk határain túl, nemzetközi tanácskozásokon és baráti találkozók alkalmával népünk véleményének, akaratának következetes képviselőjével, hű tolmácsolásával bizonyítottuk, hogy támogatunk minden igazságos törekvést.

/folyt.köv./

- 16 -

bb 8. /sebestyén nándorné3.folyt./um

- nemzeti céljaink szolgálata elválaszthatatlanul összefonódik a világ jövője, az emberiség sorsa iránt tanúsított felelősséggel. népünk világosan látja: csak akkor oldhatjuk meg jól a szocializmus teljes felépítésének történelmi feladatait, ha a társadalmi haladásért, a béke megvédéséért vívott küzdelem nemzetközi porondjain is szilárdan helytállunk. az együttműködés megteremtésén munkálkodunk a társadalmi haladás, a béke minden igaz hívével.

- mozgalmunkat eltérhetetlen szálak fűzik a béke világtanácshoz. támogatjuk törekvéseit, segítjük, hogy a világbéke érdekében minél jobban betöltsse hivatását. az országos béketanács keresi a párbeszéd lehetőségét minden olyan mozgalommal, szervezettel és csoportosulással, amely a fő kérdésekben hajlandó az együttműködésre. ezek a kapcsolatok a nemzetközi kérdésekben elősegítik a közös állásfoglalást, és népünk alkotó munkájának megismertetését, tekintélyének növelését.

a békemozgalomunk előtt álló új feladatokról szólva az obt főtitkára a többi között hangsúlyozta:

- a békés egymás mellett élés politikája valóraváltásával némileg módosulnak a békemozgalom feladatai. előtérbe kerülnek a nemzetközi együttműködést elősegítő társadalmi akciók. az új helyzetben az eddiginél szélesebb lehetőség nyílik a békemozgalmi tevékenység kibontakoztatásához is. a mozgalom feladata: elősegíteni a békés egymás mellett élés politikájának sokoldalú érvényesülését. ugyanakkor fel kell lépni minden olyan megnyilvánulás ellen, amely e politika érvényre jutását akadályozza. az új helyzet adta feladatok lényegesen bonyolultabbak a korábinál, új típusú nemzetközi kapcsolatokat, fejlettebb munkamódszereket, nagyobb felkészültséget követelnek a hazai és a nemzetközi tevékenységben egyaránt.

- a nemzetközi agitációban árnyaltabb, rugalmasabb és „bátrabb”, formák alkalmazása válik lehetővé, sőt kötelezővé bel- és külpolitikai munkánkban egyaránt. továbbra is legfontosabb tudatosítani, hogy a jelenlegi helyzetben a békeharc legeredményesebb formája a szocializmus teljes felépítéséért kifejtett gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális tevékenység, amely szocialista építőmunkánkat távolról sem szűkíti le annak gazdasági vetületére.

/folyt.köv./

- 17 -

bb 8. /sebestyén nándorné ... 4.folyt./um

- békemozgalomunknak az eddiginél is nagyobb gondot kell fordítania a politikailag még nem aktív tömegek, rétegek mozgósítására és a fiatalok megnyerésére. A békemozgalomnak éppen ezért rendkívül fontos feladata, hogy kerülje el a kényelmes megoldásokat, s új módszerek, formák alkalmazásával erősítse a fiatalságban a hazaszeretetet, az internacionalizmus érzését, a békeszeretetet, az igazság szeretetét, az ember megbecsülését, az elnyomás és az agresszió gyűlöletét, a világ közkinccse, kulturális, szellemi, gazdasági javai védelmére nevelni: a pedagógia általános feladata.

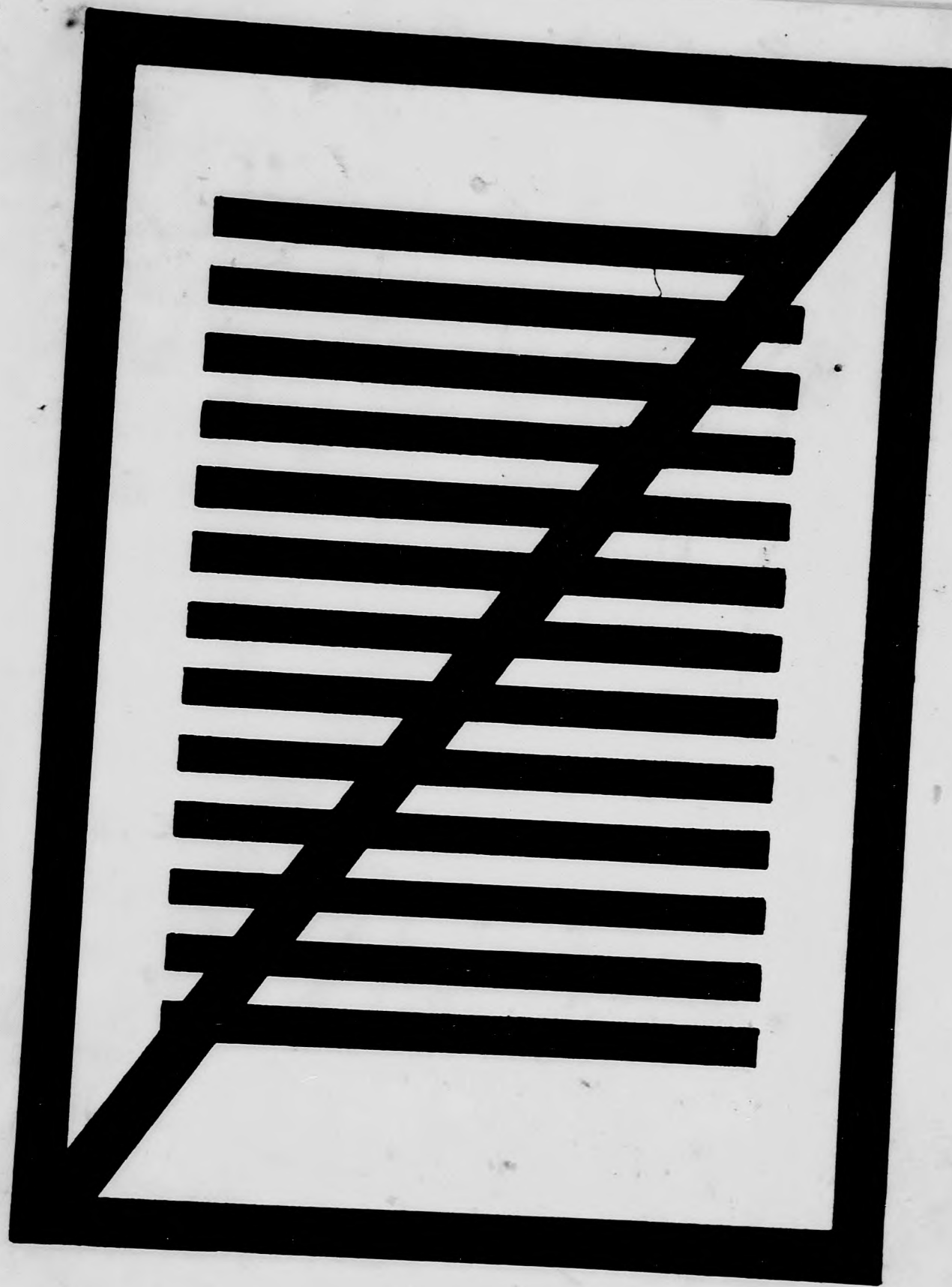
a továbbiakban a szónok rámutatott:

- napi feladataink mellett az eddiginél rendszeresebben és következetesebben kell kimunkálnunk azt a hosszútávú békeprogramot, amely az európai biztonsági és együttműködési, illetve a nemzetközi biztonsági rendszer előmozdítását célozza. A mozgalom feladatai sorában az eddiginél fontosabb helyet kell biztosítani az általános és teljes leszerelés megvalósításáért, a fegyverzet csökkentéséért, a nukleáris kísérletek betiltásáért, a különböző válsággócok megszüntetéséért folyó küzdelemnek. A cél a béke, a biztonság, és az együttműködés Európájának létrehozása. azonban továbbra is tudatosítanunk kell, hogy Európa békéje nem csupán a politikusok és a diplomaták ügye, hanem elsősorban az ittélő népek gondja és reménye.

beszolt sebestyén nándorné az ázsiai biztonsági rendszer létrehozásáért folytatott küzdelemről, a leszerelés kérdéséről, a népek függetlenségi harcának támogatásáról, a nemzetközi helyzet válsággócairól, majd beszéde végén hangsúlyozta:

- a magyar békemozgalom csak úgy tud eleget tenni feladatainak, hogy egyidejűleg tud fellépni a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése folyamatának támogatójaként, az antiimperialista harc előmozdítójaként. növelni kell nemzetközi munkánk hatékonyságát a külföldi kapcsolatainkban is népszerűsítve hazánk békepolitikáját, kezdeményezően támogatva a béke világtanács tevékenységét, erősítve kapcsolatainkat mindazokkal a mozgalmakkal és szervezetekkel, amelyek érdekeltek a békés egymás mellett élés elveinek érvényesítésében.
/folytköv./

o

bb 8. /sebestyén nándorné ... 4.folyt./um

- békemozgalomnak az eddiginél is nagyobb gondot kell fordítania a politikailag még nem aktív tömegek, rétegek mozgósítására és a fiatalok megnyerésére. e békemozgalomnak éppen ezért rendkívül fontos feladata, hogy kerülje el a kényelmes megoldásokat, s új módszerek, formák alkalmazásával erősítse a fiatalságban a hazaszeretetet, az internacionalizmus érzését, a békeszeretetet. az ifjúságot az igazság szeretetére, az ember megbecsülésére, az elnyomás és az agresszió gyűlöletére, a világ közkinccse, kulturális, szellemi, gazdasági javai védelmére nevelni: a pedagógia általános feladata.

a továbbiakban a szónok rámutatott:

- napi feladataink mellett az eddiginél rendszeresebben és következetesebben kell kimunkálnunk azt a hosszútávú békeprogramot, amely az európai biztonsági és együttműködési, illetve a nemzetközi biztonsági rendszer előmozdítását célozza. e mozgalom feladatai sorában az eddiginél fontosabb helyet kell biztosítani az általános és teljes leszerelés megvalósításáért, a fegyverzet csökkentéséért, a nukleáris kísérletek betiltásáért, a különböző válságócok megszüntetéséért folyó küzdelemnek. a cél a béke, a biztonság, és az együttműködés európiájának létrehozása. azonban továbbra is tudatosítanunk kell, hogy európa békéje nem csupán a politikusok és a diplomataik ügye, hanem elsősorban az ittélő népek gondja és reménye.

beszölt sebestyén nándorné az ázsiai biztonsági rendszer létrehozásáért folytatott küzdelemről, a leszerelés kérdéséről, a népek függetlenségi harcának támogatásáról, a nemzetközi helyzet válságócáiról, majd beszéde végén hangsúlyozta:

- a magyar békemozgalom csak úgy tud eleget tenni feladatainak, hogy egyidejűleg tud fellépni a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése folyamatának támogatójaként, az antiimperialista harc előmozdítójaként. növelni kell nemzetközi munkánk hatékonyságát a külföldi kapcsolatainkban is népszerűsítve hazánk békepolitikáját, kezdeményezően támogatva a béke világtanács tevékenységét, erősítve kapcsolatainkat mindazokkal a mozgalmakkal és szervezetekkel, amelyek érdekeltek a békés egymás mellett élés elveinek érvényesítésében.
/folytköv./

- 18 -

bb.18. halálos balesetek

fk/p hgy

1973. szeptember 20.

borsod megyében, polgár község határában a gépjárművezetői engedéllyel nem rendelkező horváth jános 20 éves gépkezelő, helyi lakos levizsgázatlan motorkerékpárjával gyorsajtás közben az utpadkára hajtott és felborult, a baleset következtében a motorkerékpáros a helyszínen meghalt.

somogy megyében, marczi és galambok között domján józsef 42 éves erdészeti dolgozó, ujjvárfalvi lakos motorkerékpárját ittasan vezette, amellyel gyorsajtás közben nekiütközött az uttest szélén álló horváth jános 51 éves hajtó, marczi lakos felügyeletére bízott kivilágítatlan Lovaskocsinak, a baleset következtében a motorkerékpár vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. az eljárás folyamatban van.

szabolcs megyében, mérk községben virágh ildikó 4 éves helyi lakos kisgyermek egy arra haladó tehergépkocsi hátsó keze alá szaladt és a jármű halálra gázolta.

szolnok határában tarcsai bertalan 33 éves gépkocsivezető, ónodi lakos a rábizott tehergépkocsit nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és a rajta szabálytalanul elhelyezett acéláru-rakomány a tehergépkocsit megbillentette, majd az árokba borult. a baleset következtében urbán béla 23 éves technikus, miskolci lakos, utas a helyszínen meghalt. a vizsgálat szakértő bevonásával folyamatban van.

szolnok megyében, törökszentmiklós és fegyvernek között sándor istván 22 éves gépkocsivezető, tiszatenyői lakos tehergépkocsival szabálytalan előzés közben áttért az ut baloldalára és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő motorkerékpárral. a baleset következtében a motor vezetője, pintér imre 25 éves gépkezelő, karcagi lakos a helyszínen meghalt. az eljárás folyamatban van a tehergépkocsivezető ellen.

tolna megyében dunaföldvár határában oláh józsef 29 éves művezető, dunakömlődi lakos utánfutós motorkerékpárját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, amellyel fékezés közben megcsuszott, áttért a menetirány szerinti baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében oláh józsef a helyszínen meghalt.

/folyt köv./
10.20/p

-25-

H30g

bb.18. halálos balesetek ..folyt /p

az ikarus székesfehérvári gyáregységében mánnér istván 26 éves géplakatos, móri lakos az 1443-as számú autóbust - melynek sebességváltóját előzőleg az ő tudta nélkül menyhárt istván 26 éves elektroműszerész, zámolyi lakos hátramenetbe állította - beindította. a hirtelen elinduló autóbust a mögötte álló 1444-es autóbust az 1445-ös autóbustnak lökte. az ütközés következtében az 1445-ös autóbust elején szerelő munkát végző kapás teréz 20 éves betanított munkás, enyingi lakos a két autóbust közé szorult, és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

x x x

oroszi Mihály 42 éves gépkocsivezető, szentlőrinc-kert lakos a xvii. kerületi pesti út 153. szám előtt személygépkocsijával szabálytalanul előzött és összeütközött egy másik személygépkocsival. oroszi Mihályt és a másik személygépkocsi utasát, szabó Ferenc 23 éves szobafestő, mélykúti lakost súlyos, nem életveszélyes, és a két gépkocsiból további öt személyt könnyű sérüléssel szállítottak a mentők kórházba. oroszi Mihály gépjárművezetői engedélyét a rendőrség bevonta.

a xviii. kerület, béke tér és vöröshadsereg utja kereszteződésében Czink Jánosné 67 éves nyugdíjas, budapesti lakos szabálytalan helyen figyelmetlenül haladt át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. Czink Jánosné súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a iii. kerület, viharhegyi és toronya utca kereszteződésében személygépkocsijával szabálytalan kerülés közben Kiss Sándor 26 éves rádióműszerész, budapesti lakos elütötte a kerékpáros Szabó Attila 15 éves tanuló, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. Kiss Sándor ellen eljárás indult.

Puroczky Sándor 52 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a iii. kerület vörösvári ut és bécsi ut kereszteződésében szabálytalan helyen figyelmetlenül haladt át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. Puroczky Sándort súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

/folyt.köv. /
10.30/p

-26-

1130g

bb.18. halálos2.folyt /p

az v. kerület, Kossuth Lajos tér és alkotmány utca kereszteződésében személygépkocsijával szabálytalanul kanyarodott dr. Keményi Tibor 37 éves orvos, budapesti lakos és összeütközött egy 2-es jelzésű villamossal, súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

x x x

Botos Ferenc 84 éves nyugdíjas, sárszentgotai lakásukon szótársát és verekedés közben zsebkesével nyakonszurta leánya életétársát, Szegvári Pál 48 éves nyugdíjast, aki a helyszínen meghalt. a fejei megyei rendőrfőkapitányság Botos Ferenc ellen előzetes leltartóztatásba helyezés mellett indított eljárást./mti/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.8./ sebestyén nándorné....2.folyt./ 1. bek. 4. sorában a szöveg:

..... hogy mennyire erős az összefüggés.....
/mti/

..-

bb.20. megkezdte munkáját a viii. magyar békekongresszus

t/tf/h1/ro/mm/zs/a/hgy

1973. szeptember 20.

az országház kongresszusi termében csütörtökön délelőtti ünnepi külsőségek között kezdte meg munkáját a viii. magyar békekongresszus. a kétnapos tanácskozáson az előkészítő megyei békekongresszusok megválasztott 580 küldött, az országos béketanács 200 tagja, továbbá a társadalmi és tömegszervezetek képviselőitől száz meghívott vendég vett részt.

a megnyitó ülés elnökségében helyet foglalt Losonczy Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; apró Antal, az országgyűlés elnöke, Kállai Gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai, Jakab Sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője és Bencsik István, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára.

/folyt.köv./
10.20/a

- 27 -

1200g

bb.20./ megkezdte..... 1. folyt./-a

ugyancsak tagja volt az elnökségnek dr. bartha tiber református püspök, a béke világtanács elnökségének tagja, a keresztyén békekonferencia alelnöke, boldizsár iván író, a béketanács alelnökre, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, dr. erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke, dr. fóris mihályné jogász, giesz mária, a beloiannisz híradástechnikai vállalat műszerésze, dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának titkára, halász jutka, színművész, házlinger györgy, a danuvia gyár munkása, dr. ijjas józsef kalocsai érsek, a magyar püspöki kar elnöke, az obt katolikus bizottságának és az opus pacis intéző bizottságának elnöke, kiss károly, a szot és az obt alelnöke, nagy mária, a magyar -szovjet baráti társaság főtthkára, pethő tiber, a magyar nemzet főszerkesztője, a béketanács alelnöke, riczkó andrás, a négyes termelészövetkezet traktorosa, sebestyén nándorné, az országos béketanács főtthkára, a béke világtanács tagja, vass istvánné, az elnöki tanács tagja, az országos béketanács alelnöke, és dr. zsebők zoltán egyetemi tanár, az országos béketanács alelnöke. az elnökségben foglalt helyet romesh chandra, a béke világtanács főtthkára, a békeerők világtanácsa nemzetközi előkészítő bizottságának elnöke.

ott volt az ünnepélyes megnyitáson mihail ivanovics kotov, a szovjet béketanács főtthkára és mihail dmitrievics szokolov író, a doni rosztovi területi békebizottság elnöke, a szovjet béketanács tagja, továbbá a hazánkban tartózkodó kubai békeküldöttek: humberto castello, a kubai béketanács titkárságának tagja, s louis gomez wangüemert ujságíró, a kubai béketanács titkárságának tagja.

/folyt.köv./

bb.19 az országgyűlési képviselők fejeér megyei csoportjának ülése dunaujvárosban

vid/tm/ká/a/hgy

1973. szeptember 20.

az országgyűlési képviselők fejeér megyei csoportja csütörtökön dunaujvárosban a papiripari vállalat dunaujvárosi gyárában ülésezett.

/folyt.köv./
10.30/a

- 28 -

1200g

bb.19./ az országgyűlési....folyt./-a

dr. kerkey andorné elnökletével felkészültek az országgyűlés soron következő ülészakára, majd fejeér megye legnagyobb beruházásával, a dunaujvárosi hullámpapírgyárral ismerkedtek. sárosi józsef, az mszmp dunaujvárosi bizottságának első titkára üdvözölte a képviselőket, majd lakner kálmán, a dunaujvárosi papírgyár igazgatója ismertette a gyár munkáját és eredményeit. elmondotta, hogy a dunaujvárosi cellulózgyár évente 22 000 tonna fehéritett szalma-cellulózt állít elő, a papírgyár pedig évi 50 000 tonna papírt gyárt. tájékoztatta a képviselőket arról, hogy 1974-ben nagyarányú rekonstrukciót hajtanak végre a papírgyárban, amely az évi kapacitás 15 000 tonnás bővítését és a termékválaszték bővítését eredményezi majd. ezután hegedüs pál, a könnyűipari beruházó vállalat főmérnöke ismertette az épülő dunaujvárosi hullámpapírgyár adatait. a 4.2 milliárd forintos beruházással épülő új gyár évi 100 000 tonna hullámpapírt, 50 000 tonna félcellulózt és 50 000 tonna hullámdobozt készít majd. a papiripar új létesítménye 1977-ben kezdi meg a termelést. a gyár mellett biológiai szennyvíztisztító és korszerű szakmunkásképző intézet is épül.

városi

az országgyűlési képviselők fejeér megyei csoportja a tájékoztató után megtekintette a hullámpapírgyár építkezését, ahol már a gyártó csarnokok összeszerelésén dolgoznak./mti/

--

bb.21. közvetlenül hívható budapest galyatetőről - új automata központok a mátrai üdülőövezetben

vid/ká/a/hgy

1973. szeptember 20.

a miskolci postaigazgatóság fejlesztési programjának végrehajtása során csütörtökön bekapcsolták az országos távválasztási rendszerbe a mátrai üdülőhelyet, galyatetőt és mátraszentimrét. a két automata telefonközpont közvetlenül a gyöngyösi gócközponthoz csatlakozik.

1ket

a megközelítőleg négymillió forintos beruházással kialakított automata központok lehetővé teszik, hogy az üdülők közvetlen tárcsázással hívják budapestet, illetve az országos távválasztó hálózatba már bekapcsolt helyiségeket.

a közeljövőben erre a rendszerre kapcsolják rá mátrafüredet is. /mti/

10.35/a

--
- 29 -

1200g

bb.22. a zárt termelési rendszerek növényvédelme /

vid/p ká/ hgy

1973. szeptember 20.

kaposvárott a somogy megyei növényvédő állomáson tanácskoztak az országos növényvédelmi előrejelző szakbizottság. megbeszéltek azokat a feladatokat, amelyek a zárt termelési rendszerek növényvédelmével kapcsolatosak. az új termelési technológiák ugyanis a növényvédelmi előrejelzésben is új módszereket követelnek. /mti/

bb.23. az alkohol fogyasztás elleni küzdelem hónapja szabotcsban

vid/p ká hgy

1973. szeptember 20.

a párt, állami és társadalmi szervek, gazdasági, kereskedelmi vállalatok, egészségügyi intézmények képviselőinek közreműködésével immár harmadszor rendezik meg szabotcs-szatmár megyében az alkoholelleses hónapot azzal a céllal, hogy előadások, filmvetítések, kiállítások és más rendezvények segítségével fokozott mértékben ráirányítsák a figyelmet a túlzott alkohol-fogyasztás káros hatására.

az ideai alkoholelleses hónapot csütörtökön nagyecseden nyitották meg tanácskozással egybekötve. a tanácskozáson 11 előadás hangzott el. többek között az alkoholelleses küzdelem országos és megyei tapasztalatairól, az alkohol okozta szervi megbetegedésekről, az alkoholnak a bűnözésben, a balesetekben kimutatható szerepéről, a kereskedelem és a vendéglátás feladatairól. /mti/

bb.24. az esőzések ellenére továbbra is szükség van az öntözésre - háromszázezer hektárt öntöztek eddig a mezőgazdasági nagyüzemek

i/jf/pá/ie/a/hgy

1973. szeptember 20.

ennek az évnek mindössze két olyan hónapja volt, amikor az átlagos mennyiségű nedvességet kapta meg a talaj. a többi hónapban a természetnek igen nagy csapadék-adóssága volt, ami a mezőgazdaságban különösen a nyárvégi és az őszi hetekben teremtett nehéz helyzetet. augusztusban például mindössze 33 milliméternyi csapadékot mértek átlagosan az országban, ami 26 milliméterrel kevesebb a sokévi átlagnál, szeptemberben pedig még ennyi nedvesség-utánpótlást sem kapott a föld. ezen a helyzeten némileg segít a szerdán megkezdődött esőzés, amely azonban egyelőre korántsem oldotta meg a mezőgazdászok gondját, hiszen a talaj felső 50 centiméteres rétege az ország legnagyobb részén szinte teljesen kiszáradt, s így huzamosabb ideig tartó csapadékos időjárásra van szükség. a nedvességtartalom feltöltődéséhez.

/folyt.köv./
11.15/a

- 30 -

1953 g

bb.24./ az esőzések...folyt./-a

a mezőgazdasági nagyüzemek az elmúlt hetekben a korábbinál lényegesen jobban éltek az öntözés adta lehetőséggel; szeptember közepéig mintegy 300 ezer hektárnyi terület kapott öntözővizet, s ez azt jelenti, hogy a rendelkezésre álló öntözőkapacitás több mint 70 százalékát használták ki a termelők. az eredmény jobb az elmúlt évinél - idén eddig 30 ezer hektárral nagyobb terület kapott mesterséges csapadékot, mint az elmúlt év azonos időszakában - de ennél lényegesen jobb teljesítményre lett volna szükség ahhoz, hogy a szárazságban selymülő növények az öntözésre berendezett területeken megfelelő nedvesség utánpótlás kapjanak. a szakemberek szerint viszont az elmúlt évekhez képest előrelépést jelent, hogy a termelők idén az öntözésre berendezett területet többször is vízzel borították el, és minden eddiginél jobban ügyeltek az öntözési normák és előírások betartására.

az őszi hetekben továbbra is öntözik a beérő félben lévő másodvetésű növényeket. nemrégiben hozzáálltak az ugynevezett kelesztő öntözésekhez, ezekkel visszalépett területek vizigényét elégítik ki. jó szolgálatot tesz a tározó-öntözés, a mezőgazdászok ezzel a megoldással, feltöltik, a talajt nedvességgel és így a következő időszak termelési eredményeit részben függetleníthetik az időjárástól.

a szakemberek szerint öröndetes, hogy az ideai szezonban különösen azok a megyék értek el jó eredményeket, amelyekben a legnagyobb öntözőművek vannak: a debreceni vízügyi igazgatóság területén a kapacitás 87, a gyulai igazgatóság körzetében pedig az öntözőberendezések teljesítményének 95 százalékát kihasználták, nem ilyen jó a szegedi vízügyi igazgatóság körzetének teljesítménye, itt az öntözőberendezések felét nem használták még a legnagyobb szárazság idején sem. /mti/

--

bb.25. magyar- finn gazdasági kapcsolatok

i/sb/fk/a ie/a/hgy

1973. szeptember 20.

sas béla, az mti hirmagyarzója írja:

a magyar- finn gazdasági együttműködés fejlesztése érdekében az utóbbi hetekben több kétoldali miniszteri és miniszterhelyettesi szintű tárgyalás zajlott le. finnországi - mint ismeretes - szorosabb gazdasági együttműködésre törekszik a kgst országokkal. /folyt.köv./ [a találkozót elsősorban az indokolta, hogy
11.25/a

- 31 -

big

bb.25./ magyar-finn....folyt./-a

a kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködés lehetőségeinek jobb kihasználása annál is indokoltabb, mert Magyarország és a finn köztársaság kulturális és politikai kapcsolatai fejlettebbek, mint gazdasági együttműködésük. Finnország hazánk nem szocialista partnerei között 1972-ben a 16. helyen állt. a háború után a kétoldalu gazdasági kapcsolatokat alapvetően először az 1948-ban budapesten kötött magyar-finn árucseré-forgalmi és fizetési megállapodás szabályozta, s az újabb megállapodások, különböző kiegészítésekkel később is érvényesítették az abban rögzített alapelveket. a jelenleg érvényben lévő árucseré-forgalmi megállapodást 1968-ban kötötték meg. a kapcsolatokat erősítette a kétoldalu gazdasági, ipari és műszaki együttműködési vegyes bizottság, amely a kereskedelmi kapcsolatokon túl szorgalmazza a két ország vállalatai és intézményei közötti közvetlen együttműködést is.

1965 óta több mint kétszeresére nőtt ugyan a magyarországi és finnországi közötti áruforgalom, de - mint a legutóbbi miniszteri és miniszterhelyettesi találkozókon is rámutattak - a fejlesztési lehetőségek jóval nagyobbak. a kölcsönös forgalomban résztvevő termékek strukturája meglehetősen szűkörű, főként alapanyag jellegű.

a finnországba szállított magyar exportcikkeknek 66-67 százaléka különféle alapanyag és félkésztermék, 18-19 százaléka mezőgazdasági és élelmiszeripari termék, 10-13 százaléka fogyasztási iparcikk, s elenyésző része a gép. a finnországból származó importban is elsősorban papír, cellulóz, s egyéb anyag és félkésztermék teszi ki a cikkek túlnyomó részét, ez év első felében ezek aránya 95 százalék volt. a hazai könnyűipar használja fel az import 60-70 százalékát.

a géphehozatal a papíripari nagyberuházásoktól függően 7-52 százalék között ingazodik. a legnagyobb volument akkor érték el, amikor Finnország a lábatlani vékonypapírgyár négy korszerű gépsorát és a csepeli papírgyár új gépeit szállította. most a dunaujvárosi hullámvertikum egyik üzemegységének korszerű berendezéseit rendelték meg a finn Tampella cégtől.
/folyt.köv./

11.35/a

- 32 -

13¹⁵g

bb.25./ magyar-finn.....2folyt./-a

így a közeljövőben a papíripari beruházásokhoz 6 millió dollár értékű finn berendezést vásárolunk. a papíripari berendezések nélkül azonban tavaly mindössze félmillió dollár értékű volt a géphehozatal. egyébként 1972-ben a finnországból származó import 10 millió, a magyar export pedig 12,2 millió dollár értékű volt. az idén az első félévben a múlt év azonos időszakához viszonyítva a korábbinál nagyobb ütemű volt a fejlődés, de a magyar és a finn gazdasági vezetők legutóbbi tárgyalásai rámutattak arra, hogy a kölcsönös árucseré cikklistának lényeges bővítése és elsősorban a termelési kooperáció kiszélesítése nélkül nem érhető el tartós, dinamikus fejlődés.

a két ország vállalatai eddig 16 kooperációs szerződést írtak alá, de a lehetőségeknek még csak elenyésző hányadát használták ki ezekkel a megállapodásokkal. elsősorban a két ország gépiipari termelési kapcsolatainak kiszélesítése kínál sok alkalmat a nemzetközi munkamegosztásra, bizonyos specializálódásra, amely kölcsönösen előnyös, gazdaságos nagy terméksorozatok gyártásában juthat kifejezésre. eredményes együttműködést nyújthat a csuklós autóbuszok és tehergépjárművek közös gyártása, a traktorgyártásban megvalósítható kooperáció, s gyümölcsözőbbek lehetnek a kapcsolatok a műszeriparban, a hajógyártásban, az emelő-szállító és rakodógépek előállításában. speciális együttműködés alakulhat ki a két ország között atomerőművek építésében is. dr. betlej sándor kohó- és gépiipari miniszterhelyettes tárgyalta ezekről a lehetőségekről finnországi partnereivel, s megállapodtak, hogy novemberben a kormányközi gazdasági, ipari és műszaki együttműködési bizottsági tárgyalásokon, továbbá a két ország érdekelt vállalatainak konzultációin kerülhet sor a megjelölt témák konkretizálására.
lné

keserü jánosné könnyűipari miniszter finnországi megbeszélésének alapján is várható, hogy rövidesen finn szakemberek látogatnak magyarországra, az együttműködés újabb formáinak felkutatására. bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter és heikki tuominen finn belügyminiszter is megállapodott a közelmúltban, hogy a magyar-finn gazdasági, ipari és műszaki együttműködési bizottság kereteit felhasználva építési munkacsoportot alakítanak, amely majd koordinálja a két minisztérium közötti, az építési szervek közötti műszaki együttműködést és az ipari kooperáció fejlesztését. előreláthatóan jövő év tavaszán budapesten kerülhet sor az építési munkacsoport megalakulására.
/mtl/

11.40/a

- 33 -

13¹⁵g

bb.26. avatás előtt a nagycenki széchenyi emlékmúzeum

vid/p ká hgy

1973. szeptember 20.

befejeződött a nagycenki széchenyi kastély restaurálása, amelyben a legnagyobb magyar tiszteletére emlékmúzeumot rendeztek be.

a kastély a xviii. század második felében került a széchenyi család birtokába. nagycenken élt és itt temették el a család két kiemelkedő fiát, széchenyi ferenc grófot, a magyar nemzeti múzeum alapítóját és fiát, széchenyi istvánt. a kastély a második világháborúban súlyosan megsérült, berendezése teljesen elpusztult. az 1961-62-ben elvégzett, mintegy 10 millió forint értékű állagvédelmi munkával az országos műemléki felügyelőség megelőzte az épületek teljes pusztulását. 1969-ben az omf helyreállítási program-javaslatának megvalósítására tárcaközi bizottság alakult, s a restauráció költségeinek viseléséhez hozzájárult a minisztérium, valamint győr-sopron megye tanácsa is. a főépület helyreállítását - a győr-sopron megyei tervező vállalat dokumentációi alapján - 1970-ben kezdte meg az országos műemléki felügyelőség soproni építésvezetője. számos, korábban ismeretlen építészettörténeti adat megszerzésének köszönhetően a kastély homlokzatát sikerült az eredeti állapotnak megfelelően kialakítani, csakugy, mint az erkélyt és a barokk lépcsőházat, továbbá a földszinti boltozatos teraszsort, a folyosókat és az emeleti dísztermet.

az emlékmúzeum földszintjét a széchenyi család történetének, valamint széchenyi istván életének, politikai pályafutásának szentelték. a számos eredeti tárgy, butor és dokumentum között látható például széchenyi hatalmas íróasztala, dolgozószobájának egyéb butorai, több elméleti munkája, közgazdasági-politikai vitairata, a hitel, a világ és a stádium korabeli kiadása. az egyik tárlóban kiállították széchenyi istvánnak a halála napján viselt ruháit, más tárlókban a halála nyomán kialakult nemzeti gyász és széchenyi kultusz dokumentumai láthatók. az emlékmúzeum emeletén széchenyi gazdasági tevékenységét mutatják be, azt a hatalmas, széleskörű uttörőmunkát, amelyet a magyar mezőgazdaság, vízgazdálkodás-vizszabályozás, gőzhajózás és vasúti közlekedés megalapozásáért, reformálásáért véghez vitt.

a nagycenki széchenyi kastély helyreállítása ezzel nem fejeződött be: megkezdődött és 1975-re befejeződik a keleti szárny építése, ahol ménistelep és lovasiskolát rendeznek be, szintén korhű módon. a kastély nyugati szárnyában az országos vízügyi szaklevéltárat rendezik be. ugyancsak eredeti állapotának megfelelően állítják helyre a kastélyparkot. /folyt köv. /

12.00/p

-34-

13³⁴g

bb.26. avatás előtt....folyt /p

a későbbiek során tervezik, hogy az ugynevezett vörös-kastélyban fogadót, éttermet és presszót alakítsanak ki.

az emlékmúzeum ünnepélyes felavatása szeptember 21-én, pénteken, széchenyi istván születésének 182. évfordulóján kerül sor. /mti/

--

bb.27. pro urbe emlékérmét és díszpolgári címet alapított a szombathelyi városi tanács

vid/kz/p hgy

1973. szeptember 20.

pro urbe emlékérmét és díszpolgári címet alapított csütörtöki ülésén a szombathelyi városi tanács. az előbbi minden évben a város felszabadulásának évfordulóján - március 29-én - adományozzák azoknak a politikai, társadalmi és tömegszervezeti vezetőknél, szakembereknél, művészeknél és munkásoknál, akik munkájukkal, alkotásaikkal kiemelkedő érdemeket szereztek szombathely fejlesztésében, gazdasági, tudományos, művészeti, illetve társadalmi vagy politikai életében. a „szombathely város díszpolgára”, cím annak a nem szombathelyen élő magyar vagy külföldi állampolgárnak adományozható, aki a hazai, illetve nemzetközi politikai, társadalmi, gazdasági, tudományos vagy művészeti életben kiemelkedő tevékenységet fejtett ki, és munkásságával közvetve vagy közvetlenül hozzájárult vas megye székhelyének fejlődéséhez; továbbá olyan külföldi állampolgárnak, aki tevékenységével a nemzetközi békét, a népek barátságát, az emberiség egyetemeseit a város lakosságával kialakított kapcsolatában is méltóan szolgálta. a városi tanács oklevelet és emléklakettet adományoz a díszpolgári címmel és viselőjének nevét bejegyzik a „díszpolgárok könyvébe”. /mti/

--

bb.28. tudományos ülés vaján - a téma a rákóczi kor

vid/kz/a/hgy

1973. szeptember 20.

kétnapos tudományos ülés kezdődött csütörtökön a vajai múzeumban. a rákócziak korával foglalkozó ülés egyben a szabolcs-szatmár megyei múzeumi hónap első rendezvénye is. gyuró imre, a megyei tanács elnökhelyettese nyitotta meg, majd dr. esze tamás történész tartott előadást a felső-tisza vidéki kurucság hajduszabadságért vívott harcáról. dr. köpeczi béla, a magyar tudományos akadémia főtitkára pedig a rákóczi-szabadságharc művelődéstörténeti problémáit elemezte. az üléshez kapcsolódóan esze tamás és vajai ádám emlékkiállítás is nyílt a múzeumban. /mti/

12.00/a

--
- 35 -

13³⁵g

bb.20./ megkezdte munkáját....2.folyt./-a

pethő tiber megnyitó szavaiban egyebek közt hangsúlyozta, hogy békemozgalomunk a kötelességteljesítés nyugodt öntudatával tekinthet vissza a mögöttünk levő történelmi időszekekre; becsülettel teljesítette nemes hivatását. igazi ereje a tömegek támogatásából táplálkozik, tekintélye és szoros és élő kapcsolatból származik. ezért volt képes - a hazafias népfrent keretein belül - országos méretekben mozgósítani a népünket a nemzetközi élet központi kérdéseinek megoldása, a szocialista építés meggyorsítása, a szocialista hazafiság érzésének elmélyítése érdekében. az új feladatokra utalva hangsúlyozta, hogy a kongresszusnak meg kell vizsgálnia a békemozgalom belső helyzetét, nemzetközi tennivalóit. mindezen túl fel kell készülnünk a békeeroők moszkvai világkongresszusára, a magyar küldöttséget el kell látnunk megfelelő ajánlásokkal. a tanácskozás éppen ezért nemcsak belpolitikai életünk jelentős eseménye, hanem - a moszkvai felkészülés folyamatában - fontos állomása a nemzetközi mozgalomnak is - mondotta.

a résztvevők ezután elfogadták a kongresszus napirendjét. ez a következő:

- 1, az országos béketanács beszámolója a vii. magyar békemozgalom előtt álló feladatokról.
2. az új országos béketanács megválasztása.
3. a békeeroők moszkvai világkongresszusa magyar küldötteinek megválasztása.

a kongresszus - pethő tiber előterjesztése alapján - hat munkabizottságot, továbbá jelölőbizottságot és szerkesztőbizottságot választott, s megválasztotta e testületek tisztviselőit. ezt követően megkezdődött az első napirendi pont tárgyalása: sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára lépett a mikrofonhoz.

sebestyén nándorné beszédét mai bb.8-as kiadásunkon közöltük. a beszédre a következő javításokat adjuk:

/folyt.köv./
12.05/a

- 36 -

1358g

bb.20./ megkezdte....3.folyt./-a

az 1. folytatás hetedik sorának közepén a,, több tízezer távirat,, szavak helyett t i z e z e r n é l t ö b b irandó!

a harmadik folytatás negyedik bekezdésének ötödik sora végén kezdődő mondatról - a mozgalom feladata - a kilencedik sor közepén befejeződő mondatig - jutását akadályozza - a szöveg k i m a r a d . ennek figyelembevételével a meg-

maradó szöveg így kapcsolódik:....kibontakoztatásához is. az új helyzet....

a negyedik folytatás utolsó bekezdésének 6.sora közepén a szöveg helyesen ez lesz:....népszerűsítve hazánk szocialista építését, békepolitikáját...

ugyanennek a bekezdésnek az utolsó előtti sora elején a szöveg a következőképpen bővül:....szervezetekkel és békeeroőkkel, amelyek...

az ötödik folytatás első sora végén, illetve a következő sor elején a szöveg helyesen:....határozzuk meg feladatainkat, akkor....

a fenti javításokkal a beszéd embargóját fe l o l d j u k .

sebestyén nándorné nagy tapsal fogadott szavai után megkezdődtek a hozzászólások.

takács péter/ komárom megye/, a tatabányai szénbányák vállalat munkása arról szólt, hogy a béke és barátság érdekében kifejtett népfrent-munka sokat fejlődött a megyében - különösen a munkásság, a fiatalok és a nők körében. a megyei aktivisták hálózata megsokszorozódott; általánossá vált a felismerés, hogy szilárd helytállásuk teremti és őrzi meg a békét.

végh lajosné/ veszprém megye/ a pápai textilművek fonó-
nője, a szocialista munka hőse annak a generációnak a nevében beszélt, amely átéltte a háborus pusztítás borzalmait. átérezzük - mondotta - a lelkiismeretes, jó munka szerepét, a személyes hozzájárulás fontosságát a béke megszilárdításában. a chilei ellenforradalmi puccsal kapcsolatban az asszonyok és anyák aggodalmát tolmácsolta, s javasolta, hogy a békekonferencia nyilatkozatban ítélje el a chilei fasiszta terrort, s biztosítsa szolidaritásáról a népi egység híveit.

/folyt.köv./
12.15/a

- 37 -

1358g

bb.29. sajtótájékoztató a pécsi játékfilmszemléről

t szö/tr/p hgy

1973. szeptember 20.

csütörtökön a magyar filmművész szövetség gorkij fasori klubjában sajtótájékoztatót tartott a vii. magyar játékfilm szemléről. bernics ferenc, a szemle igazgatója, a baranya megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője számolt be az újságíróknak a programról.

Összesen hét magyar film szerepel a versenyben. az október 8. és 13. között tartandó szemlén először az utazás jakabbal című filmet mutatják be, rendezője gábor pál. a második film kovács andrás magyar ugaron című produkciója lesz. a további sorrend a következő: petőfi, 73 / kardos ferenc /; harmadik nekifutás / bacsó péter /; plusz-minusz egy nap / fábrí zoltán /; kakuk marci / révész györgy /; fotográfia / zolnay pál /.

a nyitó-és záróünnepségen olyan új magyar filmet mutatunk be, amely még nem volt a mozik műsorán. ezenkívül még hat új magyar filmet láthatnak a vendégek. az álljon meg a menet gyarmathy livia rendező munkája, a szerelem ára rendezője szücs jános. az „egy srác fehér lovon”, című filmet palásthy györgy rendezte, a nincs idő-t kósa ferenc, a régi idők focija című produkció sándor pál rendező munkája, végül a csinom palkó keleti márton és mészáros gyula közös rendezése.

új külföldi produkciók is láthatók lesznek a szemlén. így például a rubljov rendezőjének, tarkovszkijnak solaris című filmjét mutatják be, továbbá a kihívás című lengyel filmet, fellini rómáját, stanley kramer amerikai rendező által meg az általokat és a gyermekeket című filmjét, a kis nagy ember című amerikai filmet, a visszavárunk, fiu című üzbég produkciót. ezenkívül fábrí zoltán 12 régebbi filmjét láthatja a sorozatban a közönség.

a szemle programját gazdag kulturális műsorsorozat kíséri. az egyik legnagyobb érdeklődéssel várt esemény a csontvárykiállítás megnyitása lesz október 10-én. a szemle vendégeinek bemutatja két újabb tánckompozícióját a pécsi balett. külön előadást tart a színház társulata is.

/folyt .köv./
12.20/p

proxi

-38-

14300j

bb.29. sajtótájékoztató.....folyt /p

a pannónia szálló nagytermét ismét filmklubnak rendezik be, ahol naponta kétszer a hanglemeggyártó vállalat bemutatókat tart új lemezeiből. a filmklubban ezenkívül minden este külön műsort adnak a vendégeknek, egyebek közt fellép az ország-szerte népszerű pécsi bóbíta bábegyüttes, a komlói spirituálé együttes, s a fesztivál alkalmából pécsre meghívott színészek is minden este önálló programot adnak. a színészek ezzel a programmal pécs, és a város környékének művelődési házaiban is szerepelnek majd. a műsor összeállítására és a program lebonyolítására keres emilt kérték fel.

változatlanul a szemle egyik fontos eseménye lesz - mint korábban is minden alkalommal - a vita a magyar filmművészetéről. idén vitányi várván tart bevezető előadást október 12-én „utak és lehetőségek a magyar filmművészetben”, címmel. a filmművész szövetség a szocialista országok testvérszövetségeitől delegációkat hívott meg és nyugatról is sok filmújságíró jelezte részvételét. várhatóan mintegy 40-50 külföldi vendége lesz a vii. magyar játékfilm-szemlének. /mti/

--

bb.30. ndk kereskedelmi hét kecskeméten

vid/kz/a/hgy

1973. szeptember 20.

áruvásárlással egybekötött ndk kereskedelmi hét kezdődött csütörtökön kecskeméten, a magyar és az ndk-beli szövetségek kereskedelmi együttműködésének keretében. a lipcsei szövetkezeti nagyáruház a kecskeméti alföld áruházban 12 millió forint értékű árut állított ki, viszonzásként október végén az alföld áruház mutatkozik be a lipcsei vásárlóközönségnek. /mti/

--

bb.31. cigányklub létavértesen

vid/kz/gné/a/hgy

1973. szeptember 20.

cigányklub nyílt csütörtökön a hajdu megyei létavértesen. a helyi tanács és a művelődési ház, továbbá a gyermekvédő intézet anyagi támogatásával létrehozott klub kialakításához a cigánycsaládok jelentős értékű társadalmi munkával járultak hozzá. a klub a cigánytelepen működik, helyben, könnyen elérhetően biztosítja a művelődési, kulturált szórakozási lehetőségeket. a szervezői arra számítanak, hogy a klub rendszeres látogatása, megkedvelése elősegíti majd, hogy a cigánycsaládok bekapcsolódjanak a községi művelődési ház még szélesebb körű lehetőségeket biztosító munkájába, életébe is. /mti/

12.40/a

- 39 -

14300j

bb.32. hadtudományi vándorgyűlés szolnokon

vid/kz/a/hgy

1973. szeptember 20.

csütörtökön a szolnoki kilian györgy repülő műszaki főiskolán hadtudományi vándorgyűlés kezdődött. az első napon a hadtörténelem ismeretterjesztési szerepével és feladataival foglalkoztak. pénteken, a vándorgyűlés második napján, többek között a szocializmus erőinek stratégiai helyzetét vitatják meg. /mti/

--

bb.33. időjárásjelentés

a/-hgy

1973. szeptember 20.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 20-án, 12 órakor

párás, ködös reggel

szárazföldünk időjárását továbbra is a változékonyság jellemzi. nyugat-európa partvidéke, valamint a skandináv-félsziget déli része fölött nagy kiterjedésű alacsony nyomású légköri képződmény helyezkedik el, amely az említett területeken felhős, esős időt okoz. a balkán-félsziget, a kárpát-medence keleti része és a német-lengyel síkság fölött találkozik továbbra is a kelet felől érkező enyhébb, nedves levegő, az összeáramlás következtében ezeken a területeken folytatódik a párás, felhős, többfelé esős, napsütés hiánya miatt, az évszakhoz képest hűvös idő. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárásában lényeges változás nem várható.

hazánkban szerdán a dunántúlon, valamint az ország déli megyéiben borult, máshol változóan felhős volt az idő, így észak-keleten 5-9 óras napsütést észleltek. az ország észak-keleti térsége kivételével, sokfelé esett az eső, a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége több helyen elérte az 5-10, a dunántúli nyugati felében, valamint a duna-tisza közének déli részén helyenként meghaladta a 10-20 mm-t. /folyt.köv./

13,05/a

- 40 -

áramló száraz, hideg, valamint a földközi-tenger felől

14⁴⁰og

bb.33./ időjárásjelentés...folyt./-a

körmendről 21, kékestetőről 23, keszthelyről 27 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben általában 13-20, a naposabb északkeleti megyékben 21-25 fokig emelkedett. ma hajnalra 11-15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt erősen felhős, párás, helyenként esős idő volt. a hőmérséklet 11 órára 14-19 fokig emelkedett.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 14.2 fok volt 2,1 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

időnként felszakadozó felhőzet, elszórtan kisebb esőkkel. a hajnali órákban párásság, helyenként ködképződés. mérsékel, napközben megélénkülő déli szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 18-23 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

tulnyomóan felhős idő, sokfelé újabb eső. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 9-14 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek 17-23 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható.

a duna vizállása budapesten 104 centiméter. /mti/

--

bb.34. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke szeptember 20-án 13.00 óráig

se/a/hgy

1973. szeptember 20.

1. kálta felszólalása
2. távfűtés
3. művészeti hetek rádió műsorai
4. tv vásárlás csalással
5. kooperációs építőgépgyártás
6. minőségellenőrzés az akkumulátorgyárban
7. jános vitéz
8. sebestyén nándorné beszéde
9. autóbussziker lipcsében
10. ismeretlen gombát találtak.

/folyt.köv./

13.10/a

- 41 -

14⁴⁰og

bb.34./ a belföldi.....qfolyt./-a

11. eldobható zsákok
12. muzeum karcagon
13. virit a buzavirág
14. szilágyi péter nyilatkozata
15. rekonstrukció a tolnai fonógyárban
16. talajművelő tárcsa
17. feszültségingadozás
18. balesetek
19. fejér megyei képviselők ülése
20. békekongresszus
21. új automata központ a mátrában
22. zárt termelési rendszerek növényvédelemre
23. az alkohol elleni küzdelem szabotcsban
24. az esőzések
25. magyar- finn gazdasági kapcsolatok
26. széchenyi emlékmúzeum
27. díszpolgári címet alapított szombathely
28. tudományos ülés vaján
29. sajtótájékoztató a játékfilmszemléről
30. ndk kereskedelmi hét
31. cigányklub létavértesen
32. hadtudományi vándorgyűlése
33. időjárásjelentés
34. hírcsoporthír

--

bb.35. sajtótájékoztató a lengyel néphadsereg fennállásának 30. évfordulója alkalmából

t/bc/tr/a/hgy

1973. szeptember 20.

tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, a lengyel néphadsereg fennállásának közelgő 30. évfordulója alkalmából csütörtökön sajtótájékoztatóval egybekötött filmkötélt rendezett a budapesti lengyel kultúra helyiségeiben.

konstanty korzeniecki vezérőrnagy, katonai és légügyi attasé tartott tájékoztatót az évforduló jelentőségéről, a második világháborúban három évtizede megalakult lengyel néphadseregéről, a fasizmus ellen, a lengyel nép szabadságáért a szovjet hadsereggel válllvetve vívott áldozatos harcáról. szöveg arról, hogy napjainkban a lengyel néphadsereg - szoros fegyverbarátságban a varsói szerződésben tömörült országok hadseregeivel - szilárdan áll őrhelyén, s nemcsak védelmezi hazáját, hanem tevékenyen kiveszi részét az országban folyó építő munkából is.

/folyt.köv./
13.20/a

- 42 -

14^hg

bb.35./ sajtótájékoztató....folyt./-a

a tájékoztatót követően a második világháború alatti szovjet-lengyel fegyverbarátság emléket állító, s a lengyel néphadseregnek az egyik felszabadulási évfordulón lezajlott dísz-szemléjét bemutató filmeket vetítettek. az évforduló alkalmából a lengyel néphadsereg életét bemutató kiállítás nyílt a budapesti lengyel kulturában. /mti/

--

bb.36. ujhelyi imre-emléknap dunapatajon - a tudós mezőgazdász szobrot kapott szülőhelyén

vdi/kz/p hgy

1973. szeptember 20.

a magyar agrártudományi egyesület ez évben több alkalommal méltatja ujhelyi imre nagyjelentőségű munkásságát, a tudós mezőgazdász halálának 50. évfordulója alkalmából. ujhelyi imre - a mosonmagyaróvári gazdasági akadémia egykori igazgató-tanára a magyar szarvasmarhatenyésztés európai híré uttörője volt. az emlékülnepek keretében csütörtökön a tudós bács-kiskun megyei szülőhelyén - dunapatajon - tudományos ülést tartottak. váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, ujhelyi imre munkásságának hatása a magyar szarvasmarhatenyésztés és tejgazdálkodás fejlődésére, címmel, dr. mészáros jános egyetemi tanár pedig ujhelyi imrének a szarvasmarha gümőkór elleni védekezésben elért kimagasló eredményeiről tartott referátumot.

ugyanezen a napon a művelődési ház melletti parkban leleplezték ujhelyi imre mellszobrát, nagy géza szobrászművész alkotását. az ünnepségen dr. román pál, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, az agrártudományi egyesület alelnöke mondott beszédet, a tudós szülőházán elhelyezett emléktáblát pedig györgy károly, a magyar agrártudományi egyesület főtitkára avatta fel.

a magyar mezőgazdasági múzeum anyagából ujhelyi-emlékkiállítás nyílt dunapatajon. /mti/

13.25/p

--
-43-

14^hg

bb.37. sajtótájékoztató a nemzetközi iparjogvédelmi konferenciáról

t/kg/gk/ie/a/hgy

1973. szeptember 20.

több mint 500 hazai és külföldi szakember részvételével nemzetközi iparjogvédelmi konferencia kezdődik hétfőn a duna-intercontinental szállóban. az ötnapos tanácskozásról csütörtökön a technika házában sajtótájékoztatót tartottak a tanácskozást rendező magyar iparjogvédelmi egyesület vezetői.

a szimpozionon csaknem 50 előadás hangzik majd el, e-
gyebek között a know-how jogi kérdéseiről, a számítógép-
programok iparjogvédelmi oltalmáról és a mikrobiológiai
találmányok szabadalmazhatóságáról. a budapesti tanácskozás-
nak különös jelentőséget ad az, hogy Magyarország szelle-
mi energiában gazdag, 140 kutató intézetben folyik a tudo-
mányos munka, s évente 700 értékes szabadalmi bejelentés ér-
kezik a találmányi hivatalba. az ötlettől a gyakorlati alkal-
mazásig a találmány gyakran ipari szabványügyi szakemberek
segítségével jut el. a kereskedelem fejlődésével fokozott fel-
adat a találmányok jogvédelme, ezért hamarosan szélesebb
körben is bevezetik ennek a fontos szakágnak az oktatását.
a tervek szerint a vezetőképzésben külön tantárgyként oktat-
ják majd. a nemzetközi tanácskozás is az iparjogvédelem meg-
ismerését hivatott elősegíteni. /mti/

--

bb.38. az ENSZ európai gazdasági bizottságának

tm/a/ie

1973. szeptember 20.

mezőgazdasági gépesítési szakértői csoportja genfben meg-
tartott ülésén ismét elnökévé választotta dr. Lehoczky Lászlót,
a gödöllői agrártudományi egyetem tanszékvezető egyetemi ta-
nárát. /mti/

--

13.35/a

Tóth 40

- 44 -

bb.39. nagy részvétellel temették el Szentiványi Lajos
Kossuth-díjas festőművészt

t/nm/fk/a/hgy

1973. szeptember 20

mély részvétellel kísérték utolsó útjára barátok, tiszte-
lők, pályatársak, tanítványok a farkasréti temetőben a 65.
évében váratlanul elhunyt Szentiványi Lajos egyetemi ta-
nárt, Kossuth-díjas festőművészt, a magyar népköztársaság
érdemes-művészt. elsőnek a magyar népköztársaság művésze-
ti alapja, a magyar képző-és iparművészek szövetsége ne-
vében Ridovics László munkácsy-díjas festőművész vett
bucsut az elhunytól. szólt Szentiványi Lajos művészetének sa-
játosságáról, mélyen humánus művészetfelfogásáról. ezután
végvári Lajos művészeti író, tanár a magyar képzőművészeti
főiskola nevében méltatta a pedagógus művész munkásságának
érdemeit.

a sírnál szíj rezső művészettörténész, a barátok
és pályatársak képviselőjében bucsuzott, majd Fehér László
a tanítványok nevében mondott utolsó köszönetet mesterüknek.
/mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

a mai bb.20. /megkezdte munkáját/
c. hírünk -ben 3. folytatás volt, /kérjük eszerint kijavítani/.
/mti/

--

k

bb.43. új borszőlő-hibridek

vid/kz/a/hgy

1973. szeptember 20.

bőven teremnek „tüzes,, bort adnak az új nemesítési
kecskeméti borszőlő hibridek. előállítási helyükön, a
homoki borszőlő nemesítő telepen, ismét jól „vizsgá-
tak,, a már évek óta megfigyelés alatt tartott fajtaje-
löltek. közös tulajdonságuk - a gazdasági értékmérők mel-
lett - , hogy kitűnően alkalmazkodnak a hazai szélesőséges
időjáráshoz, talajviszonyokhoz. egyebek között jó néhány hib-
rid fagytüró, takarás nélkül is átvészeli a telet. jellem-
zőjük a rezisztensség is. a kadarkák leváltására
nemesített vörös bort adó hibridek rothadás-mentesek.

az új fajtajelöltek alkalmasak a különböző művelési
formákra, a gépi szüretelésre. ezt külön kísérleti táblán
tanulmányozták az intézetben. a fehér bort adó hibridek,
magasműveléssel rekordhozamokra képesek: hektáronként 120-
130 mázsa terméssel fizetnek. a komplex vizsgálat után megkezd-
ték a legjobb borszőlőt fajták elszaporítását. az új telepi-
téseken már helyet kapnak, sőt a régi, értéktelenebb ter-
mést adó fajtákat is átoltják, s ehhez a jól bevált tava-
uzi zöldoltást alkalmazzák. /mti/

--

14.00-a

ruo

- 45 -

bb.40. több figyelmet a munkavédelmi előírásokra - ülést tartott a heves megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/kz/a/hgy

1973. szeptember 20.

a heves megyei népi ellenőrzési bizottság megvizsgálta a megyében működő vállalatoknál és ipari szövetkezeteknél a dolgozók munkahelyi körülményeit és szociális ellátottságát. a vizsgálat tapasztalatait csütörtökön a bizottság egyben megtartott ülésén vitatták meg. mint többek között rámutattak, a korábbihoz képest lényegesen javult a megyében a munkavédelmi tevékenység. a munkakörülmények javítása terén elsősorban az anyagmozgatás gépesítésére és a meglévő üzemi berendezések korszerűsítésére fordítottak nagy gondot. több helyen megoldották a munkahelyek levegőjének tisztítását, kedvezőbben alakultak a szociális és egészségügyi viszonyok is. mindezek hatására csökkent az üzemi balesetek száma. egyidejűleg azonban arra is rámutattak, hogy a felügyeleti szervek nem mindenütt gondoskodnak megfelelően a munkavédelmi előírások betartásáról, illetve betartatásáról, továbbá arról, hogy az üzemorvosi hálózat még mindig nem foglalkozik kellően a megelőző tevékenységgel. nincs mindenütt megoldva a foglalkozási ártalmaknak kitett, vagy egyéb ok miatt gondozásra szoruló dolgozók folyamatos ellátása, gondozása sem. /mti/

--

bb.41. ülést tartott a nógrád megyei képviselőcsoport

vid/fm/a/hgy

1973. szeptember 20.

csütörtökön pásztón a járási hivatal székházában ülést tartott az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja. a testületet illés miklós, a megyei tanács elnökhelyettese tájékoztatta a iv. ötéves terv lakásépítési, víz-és csatornaközmű-fejlesztési programjának megyei végrehajtásáról. az ülésen beszámoló hangzott el az ifjusági törvény végrehajtásának tapasztalatairól. /mti/

--

14.10/a

- 46 -

bb 42, országos tanácskozás nyiregyházán műemlékeink idegenforgalmi hasznosításáról

vid-fm szb hgy

1973. szeptember 20.

„hazai műemlékeink idegenforgalmi hasznosítása,„ címmel két-napos országos tanácskozás kezdődött csütörtökön nyiregyházán. dr. barcza géza, az országos műemléki felügyelőség osztályvezetője tartott vitaindítót a műemlékvédelem helyzetéről, a műemlékek hasznosításának lehetőségeiről. utalt arra, hogy a műemlékek történelmi múltunk dokumentumai, megóvásuk, hasznosításuk igen fontos feladat. hazánkban jelenleg majdnem nyolcezer műemlék, műemlékjellegű és népi építészeti objektumot tartanak nyilván. a műemlékek több mint 70 százaléka a barokk vagy az azt követő korokból származik, de az északi országokból hozzánk érkező turisták hazánkban találkoznak először török- és római kori emlékekkel is. a műemlékvédelem több mint száz évre tekint vissza és e téren különösen az utóbbi időben értek el jó eredményeket. a műemlékeket elsősorban kulturális célokra hasznosítják, de jónéhányban működik múzeum és egyéb intézmény. ezek igen jól szolgálják az idegenforgalmi célokat. az előadó megjegyezte, hogy a legrosszabnak minősített hasznosítás is többet jelent, mintha üresen áll egy épület. sajnos, jelenleg az országban több olyan kastély található, amely sürgős felújításra, restaurálásra szorul. javasolta a tanácskozás résztvevőinek: mérjék fel, milyen jogszabálymódosításokra lenne szükség ahhoz, hogy a műemlékek felújításában, hasznosításában jobban érdekelte tegyék az idegenforgalmi, vendéglátó és egyéb szerveket.

dr. borda józsef, a belkereskedelmi minisztérium vendéglátó és idegenforgalmi főosztályának osztályvezetője a műemlékek idegenforgalmi szerepéről adott tájékoztatást. /mti/

--

vbb 44. nemzetközi ortopéd vándorgyűlés, gyógyászati segédeszközök kiállítása békéscsabán

vid-fm szb hgy

1973. szeptember 20.

háromnapos nemzetközi ortopéd vándorgyűlés kezdődött csütörtökön békéscsabán. ebből az alkalomból hazánk különböző tájairól, továbbá a szovjetunióból, romániából, bulgáriából, jugoszláviából, az ndk-ból, az nsk-ból és svájc-ból több mint száz szakember érkezett a városba. a vendégeket dr. haraszi jános, a békéscsabai városi tanács elnöke köszöntötte, majd dr. gábor andor, a magyar ortopéd társaság elnöke méltatta a nemzetközi tanácskozás jelentőségét.

/folyt.köv./

14.30/szb

-47-

bb 44. /nemzetközi... 1. folyt./-szb

a három nap alatt a veleszületett csipőficam megelőzéséről és gyógyításáról, valamint a lábrekonstruációs műtéti beavatkozásról összesen 92 előadás, illetve felszólalás hangzik el. magyar és külföldi szakorvosok mondják el a gyakorlatban jól bevált módszereiket, a tapasztalatokat.

a megnyitás napján gyógyászati segédeszközökből kiállítás nyílt, amelyen osztrák, angol és amerikai cégek, valamint a medicor művek és a gyógyászati segédeszközök gyárai mutatják be termékeiket. /mti/

--

bb 45. terjed a zártrendszerű termelés szolnok megyében - élelmiszergazdasági aktiva a megyeszékhelyen

vid-kz/gné szb hgy 1973. szeptember 20.

az intenzív, iparszerűen szervezett termelés kiterjesztése, ezen belül is elsősorban a már bevált kukorica és cukorrépa termesztési zárt rendszerek még szélesebbkörű alkalmazása mellett foglaltak állást szolnok megye mezőgazdasági vezetői csütörtökön a megyeszékhelyen megtartott élelmiszergazdasági aktíván. a tanácskozáson, amelyen ott volt dr. Lénárt Lajos, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes, továbbá dr. Gergely István, a megyei pártbizottság első titkára és dr. Hegedűs Lajos, a megyei tanács elnöke is, bejelentették, hogy már jövőre újabb kulturákra terjesztik ki a korszerű zártrendszerű termesztési, a besenyőszögi Lenin termelészövetkezet vezetésével lucernatermesztési, a zagyvarékaszi béke termelészövetkezetével pedig legelőgazdálkodási zárt rendszert alkalmaznak.

tiszaföldváron megkezdik a buza iparszerű termesztését, mást pedig folytatják a hagymatermesztési és halgazdasági zárt rendszerek kialakítását, szervezését.

ugyancsak elhangzott az a bejelentés, hogy 1974-ben a megyében ismét nagy területen - 3300 hektáron - termelik majd takarmányozási célokra a magas fehérjetartalmú szójababot. ezt is iparszerűen szervezett, zárt rendszerben kívánják megoldani. /mti/

--

14.35/szb

-48-

1015⁰⁰

bb.20./ megkezdte.....4.folyt./-a

dr. bognár józsef/ budapest/ akadémikus, az afro-ázsiai kutató intézet igazgatója felszólalásában a nemzeti függetlenség és a békemozgalom közötti összefüggéseket elemezte. rámutatott arra, hogy a nemzetközi békemozgalom tevékenységében állandóan előtérbe állította a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének elveit, s egyben nagy súlyt fektetett a fejlődő országok gazdasági fejlődésének és a nemzeti függetlenség kivívásának segítésére.

- látnunk kell azonban, hogy a nemzeti függetlenség és a gazdasági önállóság követelményei között - és ez nem csupán a fejlődő országokra érvényes - fennállnak bizonyos ellentmondások. ezek elsősorban a politikai és a gazdasági fejlődés útjainak közötti időrendi különbségekből adódnak. a gazdasági előrehaladás tempója általában lassabb, mint a politikai fejlődésé. az országok saját gazdasági gyarapodásukat döntően saját erőfeszítéseikkel alapozhatják meg. kizárólag kívülről, külső segítséggel egyetlen országot sem lehet a fejlődés útján előrelendíteni. a szocialista világrendszer természetesen erejéhez mérten a fokozatosan szélesedő gazdasági kapcsolatok kiépítése révén is igyekszik segíteni a fejlődő országokat. a fejlődő országok népeinek, az ottani haladó erőknek maguknak is nagyon sokat kell tenniük azért, hogy létrehozzák társadalmi és gazdasági előrehaladásuk belső és külső feltételeit, jobb körülményeket teremtsenek a maguk számára.

szünet következett ezután, majd a tanácskozás elnöki tisztét átvevő boldizsár iván író, az obt alelnöke megadta a szót kállai gyulának, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének.

/ kállai gyula felszólalását mai bb-1.-es kiadásunkon közöltük. az embargót feloldjuk, s egyben a beszédre a következő javítást adjuk:

a 4.folytatás 2. bekezdésének 5.sorában a szöveg helyesen:... imperialista hatalmának agressziója felett./

/folyt.köv./
14.30/a

- 49 -

1016⁰⁰

b.20./ megkezdte.....5.fogt./-a

ezután a kongresszusi küldöttek nagy tapsa közben romesh chandra, a béke világtanács főtitkára, a békeerők világkongresszusa nemzetközi előkészítő bizottságának elnöke lépett a mikrofonhoz.

- a béke világtanács és több mint száz ország nemzeti békebizottságának üdvözlését hoztam el a viii. magyar békekongresszusként - mondotta bevezetőben, majd elismeréssel szólt arról a sokrétű, eredményekben gazdag munkáról, amelyet a magyar békemozgalom az utóbbi négy évben végzett. - mi a béke világtanácsban nagyon büszkék vagyunk arra, hogy önök magyar békeharcosok a mi oldalunkon állnak, a mi táborunkat erősítik. önökkel együtt büszkék vagyunk azokra az eredményekre, amelyeket az utóbbi években együttes erőfeszítéssel elértünk, s a nemzetközi politikában kialakult új atmoszférára, amelyet ugyancsak közös munkánk eredményezett.

- huszonöt év telt el azóta, mióta a nemzetközi békemozgalom zászlót bontott -, s az eltelt negyedszázad alatt nagy változások történtek a világban. ennek megfelelően új légkörnek kell kialakulnia a békemozgalomban is. hadd utaljak arra, hogy a közvélemény szerepe a béke és a nemzeti függetlenség megvédésében, kivívásában napjainkban sokkal jelentősebb mint bármikor is volt. az eltelt időszakban jelentős győzelmeket értünk el. ezen a kongresszuson is szó volt a vietnami fegyverszüneti megállapodásról, beszéltünk az európai viszonyok rendezésére irányuló törekvésekről, a nemzetek közötti új kapcsolatokról, s mindezekben a szovjetunióknak és a többi szocialista országnak kiemelkedő szerepük volt. de mindjárt hozzátehetjük: a világ közvéleménye, a békemozgalom is igen nagy szerepet vállalt ebben. a kormányok egymagukban nem tudnak elérni békés rendezést, - ez csupán a tömegek támogatásával lehetséges.

- a békemozgalom eddig elért nagy sikerei azonban nem csökkentik, hanem még inkább fontossá teszik a békeerők tevékenységét - mutatott rá, majd cáfolta azokat a vélekedéseket, amelyek szerint a mostani kedvezőbb világpolitikai helyzetben már kevésbé van szükség a békemozgalomra, hiszen a problémák további rendezésének már mi sem áll utjában. ez téves felfogás - a kialakult helyzetben az jelenti az újat, hogy immár a béke hívei

erősebbek; az imperialisták és a béke ellenségei gyengébbek. ezért tudjuk elhárítani a béke megbontására irányuló kísérleteket.

/folyt.köv./
14.35/a

- 50 -

Tólb

b.20./ megkezdte.....6.folyt./-a

a chilében kialakult helyzetről szólva hangsúlyozta, hogy salvador allende szíve megszünt ugyan dobogni, de az eszme, amely őt is vezérelte tovább él, s a nemzetközi békeerők nem feledkeztek meg azokról az ígéretekről, amelyeket a haladásért küzdő chilei népnek tettek. most is azt mondjuk: chile népe nincs egyedül, s eljön az idő, amikor kivívja a győzelmet.

a továbbiakban részletesen szólt a békeerőknek a közeljövőben moszkvában összehívott világkongresszusáról. rámutatott arra, hogy a világban kialakult új politikai légkörnek megfelelően ez a kongresszus sok tekintetben különbözik majd az eddigi hasonló nemzetközi tanácskozásoktól. a kongresszus nagy fontosságát jelzik az előkészületek is: több mint 80 bizottság készíti elő a nagy nemzetközi tanácskozást, ennél is sokszorta nagyobb azoknak a szervezeteknek a száma, amelyek ugyancsak részt vesznek ebben a munkában. úgy lehetne jellemezni, hogy ez a kongresszus a békeerők sorozatos győzelmét összegező kongresszus lesz. győzelmeket értünk el, eredményesen tevékenykedtünk a békés egymás mellett élés elveinek valóra váltásáért, vietnamban, afrikában, Európában, latin-amerikai országokban.

a moszkvai nagy találkozó nemcsak a béke védelmezőinek hanem nyugodt, boldog élet építőinek kongresszusa is. a cél az, hogy olyan világot építsünk fel, ahol az emberek nyugalmát, életét nem zavarják nemzetközi konfliktusok, s nem kell rettegniük egy esetleges nukleáris háború szörnyű veszélyétől. de a kedvezőbb nemzetközi légkör azt is lehetővé teszi számunkra, hogy a béke világmozgalom új kérdéseiről is, szót váltjunk: haladásról, függetlenségről, gazdasági fejlődésről, az emberi környezet ésszerű kialakításáról. meg akarjuk szüntetni mindenütt az elnyomást, a kizsákmányolást, biztosítani akarjuk, hogy minden nemzet és nép részesüljön azokból a javakból, amelyeket a föld nyújthat. összefoglalva: a békemozgalomnak a világ mindenstájján a továbbiakban is nagyon sok tennivalója lesz, amelyek megoldásán fáradhatatlanul dolgoznunk kell.

/folyt.köv./

14.40/a
:

Tólb

- 51 -

bb.20. megkezdte munkáját7.folyt /p

ahhoz, hogy az emberiség békéjét szolgáló terveinket valóra válthassuk, a nemzetközi biztonság ügyéért tevékenykedő szervezeteket összefogjuk, - egy új, hathatósan tevékenykedő béke világ-tanácsra van szükségünk. s, hogy a nemzetközi békeerőknek ez az összefogó szerve létrejöhesse, erős nemzeti békemozgalmak kellenek. kijelenthetem, hogy ezek közé tartozik a magyar békemozgalom is, amely a béke világtanács első soraiban foglal helyet. s amikor megköszönöm Önöknek a béke világtanács munkájához eddig nyújtott támogatásukat, hadd tegyem hozzá: a jövőben is mindenkor számítunk a magyar békemozgalomra, sok tízezer aktivistájuk segítőkész munkájára - mondotta befejezésül.

halász judit /budapest/ jászai díjas színművésznő a művészek világszerte megnyilvánuló cselekvő békevágya mellett tett hitet radnóti miklós ,,himmusz a békéről,, című versének tolmácsolásával.

dr. erdey-gruz tibor, a magyar tudományos akadémia elnöke

egyebek között arról beszélt, hogy a fegyverkezésre fordított erőforrások békés célok szolgálatába állítása, a háborus pusztítások kiküszöbölése óriási lépésekkel vinné előbbre az emberiség haladását. olyan lehetőségeket nyitna meg a tudomány és a technika számára, amelyek kiaknázása révén elűzhetőek azok a gondok és elháríthatók azok a veszélyek, amelyek egyébként a társadalom, az életforma gyors fejlődésének kísérői békés viszonyok között is tudományosan megalapozott az a prognózis - mutatott rá - , hogy a társadalom gyors fejlődését békés körülmények között is kísérő veszélyek elháríthatók, illetve kiküszöbölhetőek, ha kellően gondoskodunk a tudomány töretlen és háboruk által vissza nem vetett továbbfejlődéséről, ha elősegítjük az emberi alkotószellem további széleskörű kibontakozását. ezért mindent meg kell tennünk a tartós béke érdekében - minden alkotóerőt a töretlen, tartós haladás szolgálatába kell állítanunk - hiszen a béke lehetővé teszi, hogy a tudomány csakis az emberek jólétét szolgálja.

m.i. kotov, a szovjet békebizottság főtitkára felszólalásá-

ban elismerőleg szólt arról, hogy a magyar békemozgalomnak nagyszerű történelmi hagyományai vannak. felidézte a többi között, hogy magyarország számos fontos nemzetközi békemozgalmi rendezvénynek volt a színhelye, így például 1971-ben budapesten tartott közgyűlést a béke világtanács, s a béke problémájával foglalkozó több fontos nemzetközi szimpózium és szeminárium is itt ülésezett. olyan országban rendezték ezeket a tanácskozásokat - mondta - amelynek népe és kormánya sokat tett és tesz az európai biztonság megszilárdításáért, a világbéke megerősítéséért.

/folyt köv ./
14.40/p

-52-

bb.20. megkezdte munkáját8.folyt /p

- örömmel állapíthatjuk meg - hangsúlyozta - hogy a magyar országos béketanács és a szovjet békebizottság, a két ország társadalmi és tömegszervezetei között régi barátság és együttműködés, kölcsönös és teljes megértés, nézetazonosság és akcióegység áll fenn, s bizonyos, hogy ez a jövőben is erősödni fog.

- olyan időszakban ülésezik most a magyar békekongresszus, amikor a világon - az imperialisták ellenkező előjelű próbálkozásai ellenére - enyhülési folyamat megy végbe. a nemzetközi békemozgalom csakugy, mint magyarország nemzeti békemozgalma, összegezi negyedszázados tevékenységének eredményeit, s a föld valamennyi jóakaratu embere a békeerők vilákkongresszusára, az októberben moszkvában összeülő tanácskozásra készül.

szólt arról is: a szocialista országok békeharcosai büszkék arra, hogy a szocialista közösséghez tartozó államok a békeharc élvonalában vannak. a fejlődésnek most olyan új szakaszába lépünk, amelyben a több mint fél évszázada meghirdetett lenini békés egymás mellett élési elvek a különböző társadalmi-politikai rendszerű államok közötti kapcsolatuk alapjául szolgálnak.

a szocialista országokban működő kommunista és munkáspártok vezetőinek ez év júliusi krim-i találkozójáról szólva hangsúlyozta e találkozó kifejezésre juttatta a szocialista államok akcióegységének és szolidaritásának erősödését. ez jelentős tényezője az szkp xxiv. kongresszusán elfogadott békeprogramban, a szocialista országok testvérpártjainak és a varsói szerződés politika tanácskozó testületének határozataiban, valamint a kommunista és munkáspártok képviselői 1969. évi nemzetközi tanácskozásának dokumentumaiban foglalt célok megvalósításának. hangsúlyozottan beszélt arról, hogy a szovjetunió és a többi szocialista ország következetesen és szilárdan lép fel a tartós európai biztonsági és együttműködési rendszer megteremtéséért, amely biztosíthatja a kontinens békéjét, és a békés egymás mellett élés konkrét, vonzó példájává válhat. jelentős lépés ezen az uton az európai biztonsági és együttműködési értekezlet, amelynek első szakasza eredményesen zárult helsinki-ben.

/folyt köv ./
14.45/p

-53-

bb.20. megkezdte munkáját9.folyt /p

a közelgő moszkvai béke világtalálkozó előkészületei kapcsán elmondta, hogy témabizottságok alakultak, amelyek augusztusban már meg is kezdték tevékenységüket. elismerőleg szólt m.i.kotov arról munkáról, amellyel a békeerők világkongresszusának magyar előkészítő bizottsága, a magyar béketanács és Magyarország valamennyi társadalmi szervezete segítette és segíti a moszkvai világtalálkozó sikeres előkészítését, megrendezését.

elmondta : a szovjet békeharcosok büszkék arra, hogy a békeerők világkongresszusa moszkvában lesz. a szovjet közvélemény forró támogatásáról biztosította a kongresszust és biztos abban, hogy a népek e nagy fóruma kiemelkedő állomás lesz azon az uton, amely az új háboru elkerüléséért, s a népek békés fejlődéséért folytatott küzdelemben tömörülő békeszerető erők további aktivizálásához vezet. a szovjet nép a világtalálkozónak moszkvai megrendezését úgy értékeli, hogy a szovjetunió, az szkp és a szovjet állam lenini békepolitikája iránt megnyilvánuló mély bizalom kifejezése. a szovjet békeharcosok - a szovjetunió egész közvéleményével együtt - mindent megtesznek a kongresszus sikeres előkészítése, lebonyolítása érdekében.- mondotta.

az elnöklő boldizsár iván indítványára a kongresszus elhatározta : táviratban üdvözlí dr. sik endrét, az obt elnökét, aki betegsége miatt személyesen nem tudott megjelenni a tanácskozáson.

ezután ebédszünet következett .

/folyt köv ./

bb.49. az országgyűlési képviselők baranya megyei csoportjának ülése

vid/p fm hgy

1973. szeptember 20.

az országgyűlési képviselők baranya megyei csoportja csütörtökön pécsen ülést tartott, amelyen résztvett czégeny józsef, a megyei pártbizottság titkára, valamint barabás miklós, a ksh területi főosztályvezetője is. az ülés fő témája a statisztikai adatkérés, szolgáltatás és felhasználás, valamint a megyei statisztika igazgatóság tevékenységének ismertetése volt. erről dr. laky andrás, a hivatal vezetője tájékoztatta a képviselőket, akik a hallottakat a statisztikai törvényjavaslat előkészítésével kapcsolatos munka során az állandó bizottságokban, majd a parlamentben hasznosítják, illetve az új törvény elfogadása után annak végrehajtását, helyes értelmezését nagymértékben segíthetik a megye területén./mti/

14.50/p

Tóth

-54-

bb.46. bányagépész konferencia balatonfüreden

vid/kz/a/hgy

1973. szeptember 20.

balatonfüreden csütörtökön megnyitották az v. bányagépész konferenciát. a kétnapos tanácskozáson az aktuális bányabiztonsági kérdéseket és az üzemviteli feladatokat vitatják meg. a csütörtöki ülésen rámutattak, hogy a bányászatban nagyfokú gépesítés és az ezzel járó villamosítás az utóbbi évtizedben jelentősen megnövelte a tűzveszélyt. hogy a megelőzés és a mentés fejlődése lépést tudjon tartani a megnövekedett feladatokkal felül kell vizsgálni tűzmelegelőzési szabályainkat, a bányamentő szervezet és ezen belül a tűzoltás technikai és taktikai módszereit. /mti/

--

bb.47. két tsz szocialista együttműködési szerződése - érdekes kezdeményezés komárom megyében a gyengébb tsz-ek segítésére

vid/kz/a/hgy

1973. szeptember 20.

csütörtökön aláírták a kocsi arany kalász és a neszélyi kék duna tsz szocialista együttműködési szerződését. az okmányokat előzőleg mindkét közös gazdaság vezetősége jóváhagyta. a szerződésben a kocsi tsz azt vállalta, hogy hozzásegítik a kék duna termelőszövetkezetet saját gazdálkodási és jövedelmi szintjük eléréséhez. nem kis feladatra vállalkoztak, hisz a neszélyi közös gazdaság tavaly 4.5 millió forint veszteséggel 1,6 millió forint alaphiánnyal zárta az esztendőt. a két tsz együttműködése kiterjed a gazdálkodás szervezésére, vezetésére, irányítására és sok más területre. a neszélyiek például felszámolták elavult gépparkjukat, a kocsiaiak pedig modern gépsoraikkal önköltségi áron, optimális időben elvégeznek számukra minden munkát. szükség esetén munkaerő átcsoportosításra is sor kerül a két tsz között.

az mti hirmagyarozója írja:

az ország mintegy 2300 mezőgazdasági termelőszövetkezetből mintegy 700-800 gyenge adottságú. bár ezek évről-évre mintegy egymilliárd forintnyi megkülönböztetett támogatást kapnak, természeti adottságaik olyanok, hogy így is nehezen tudnak előrehaladni. ebben az összefüggésben országos érdeklődésre tarthat számot a komárom megyei kezdeményezés.

/folyt.köv./
14.55/a

- 55 -

Tóth

97.47./ k két tsz.....folyt./-a

a biztos alappal, magas foku szervezettséggel dolgozó, kitűnő eredményeket elérő közös gazdaságok és állami gazdaságok - a megyei szervek javaslatára - szoros együttműködést alakítanak ki a gyengébben gazdálkodó, kedvezőtlen adottságu termelőszövetkezetekkel.

igy vállalkozott a múlt év elején elsőként a 2500 hektáros nagyigmándi új élet tsz a már hosszú idő óta gyengén működő 900 hektáros ácseszéri tsz patronálására. az 1971-es évet 2.6 millió forintos mérleg és alaphiánnyal záró, és ezért szanált közös gazdaság a nagyigmándiak segítségével 1972-ben már várakozáson felüli eredményeket ért el. meglehetősen magasra szabott éves tervét 107 százalékra teljesítette, s amellett, hogy első ízben létesített fejlesztési, kulturális és szociális alapot, 22 000 forintról 27 000-re növelte a rendszeresen dolgozó tagok éves keresetét. az idén még jobb eredményekre számítanak. már most látszik, hogy 3 év alatt vissza tudják fizetni a szanálási hitelt és közben a tagok jövedelme és életszínvonala a nagyigmándiakéhoz hasonlóan alakul. /mti/

--

bb.48. csökkent az üzemi balesetek száma csongrádban

vid/fm/a/hgy

1973. szeptember 20.

a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa csütörtökön többek között megvitatta az idén történt üzemi balesetek körülményeit, a megelőzéssel kapcsolatos feladatokat. az szmt munkavédelmi bizottságának beszámolója szerint az elmúlt fél évben csaknem 200-zal csökkent az üzemi balesetek száma, s kevesebb volt a halálos baleset is, a múlt év hasonló időszakához képest. minden esetet alaposan kivizsgáltak és nemrégiben három vállalatnál bünvádi eljárást is kezdeményezett a munkavédelmi bizottság vállalati vezetők, főmérnökök, műszaki vezetők ellen is. legutóbb például az egyik vasipari üzemben acélcső-spirál ónozása közben következett be halálos baleset. a csőben keletkezett gőz robbanásszerűen leröpítette a csővégre hegesztett záróelemet, s ez okozta a halálos sérülést. a munka szabálytalan előkészítése miatt indítottak bünvádi eljárást a vállalati vezetők ellen. a halálos balesetek nagyobb részét vállalati szolgálat közben bekövetkezett autó-és más közlekedési karambolok okozták.

az szmt ülésén elhatározták, hogy a balesetek számának további csökkentésére, illetve azok megelőzésére közös munkatervet készítenek a megyei közlekedési és balesetelhárítási tanáccsal. /mti/

15.05/a

- 56 -

bb. 50. nők a mezőgazdaságban - a komárom megyei neb és a megyei tsz szövetség ankétja

vid/kz/rj hgy

1973. szeptember 20.

csütörtökön ankétot rendezett tatabányán a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság és a megyei tsz szövetség. a legtöbb nő foglalkoztató termelőszövetkezetek, állami gazdaságok vezetőivel, nőbizottsági felelőseivel vitatták meg azokat a vizsgálati tapasztalatokat, amelyeket a neb a mezőgazdaságban dolgozó nők helyzetéről szerzett. ezen a vidéken az ország egyik legiparosodottabb megyéjében, mint elmondották a mezőgazdaságban különösen magas - 36,4 százalékos - a nők aránya. a megye népi ellenőrzési 18 tsz-ben és 2 állami gazdaságban vizsgálták meg a helyzetet. több mint 140 nővel beszélgettek és 46 kérdéscsoportból álló kérdőívet dolgoztak fel.

a vizsgálat sok kedvező megállapítást is hozott. így például a nők többségében fizikai adottságuknak megfelelő munkakörben dolgoznak. a bérezésben az iparnál kedvezőbb helyzetet találtak. míg a megye ipari üzemeiben 30-50 százalékos az eltérés a férfiak és a nők keresete között, a mezőgazdaságban csak 10-30 százalékos ez a férfiak javára. a legnagyobb különbségek abból adódnak, hogy kevés nőnek van szakképzettsége. ezért az ankéton egyik legsürgősebb tennivalóként a nők szakképzettségének a megszerzését jelelték meg. gondot okoz azonban, hogy a falun dolgozó lányoknak, asszonyoknak csak 51 százaléka fejezte be általános iskolát a nyolc osztályát. sokan, köztük a fiatalok sem, igénylik a továbbtanulást, pedig a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok tekintélyes része külön munkaidő kedvezményt és szabadságot biztosít ehhez.

oz

sok más vonatkozásban is megvitatták a falusi nődolgozók helyzetét. egyetértettek a megyei neb javaslataival, így többek között azzal, hogy az ellenőrző szervek ne elégedjenek meg a nők munkáját segítő határozatok meghozatalával, hanem a végrehajtását is kísérik figyelemmel. /mti/

--

15.40 rj

10.16.40

- 57 -

bb. 51. fiatal közgazdászok 111. országos találkozója baranyában

vid/ká/rj hgy

1973. szeptember 20.

több mint kétszáz fiatal utassal különvonat indult csütörtökön a fővárosból baranyába, a fiatal közgazdászok 111. országos találkozására. a két napos program már a vonaton megkezdődött, neves közgazdászok vezetésével szekcióüléseket tartottak az alábbi témakörökben: hazánk közlekedési rendszerének korszerűsítési problémái; a területi irányítás, tervezés és gazdálkodás, valamint a környezetvédelem időszerű kérdései; népgazdasági és ágazati tervezési rendszerünk kérdései, valamint mezőgazdaságunk fejlesztésének gazdálkodási és pénzügyi vetületei.

pócsra érkezés után a mecsekaljai város nevezetességeivel ismerkedtek a fiatal közgazdászok. este harkányban került sor a közgazdászok országos bizottsága által kiírt pályázat eredményhirdetésére.

pénteken dr. nagy józsef, a baranya megyei pártbizottság első-titkára a marx károly közgazdaságtudományi egyetem pécsi kihelyezett tagozatának aulájában előadást tart baranya megye társadalmi, gazdasági fejlődésének időszerű kérdéseiről. majd csoportosan öt üzemet látogatnak meg a fiatal közgazdászok. /mt1/

--

bb. 52. kisz nagyaktiva ülés miskolcon

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 20.

a kisz borsod megyei bizottság csütörtökön nagyaktiva ülést rendezett a miskolci sportcsarnokban. a csaknem négyezer résztvevőt dudla józsef, a kisz borsod megyei bizottságának első titkára köszöntötte, majd kovács lajos, a kisz központi bizottsága külügyi osztályának vezetője mondott beszédet. méltatta az antiimperialista harc, a népek közötti béke és a barátság erősítésének fontosságát. ismertette azokat a feladatokat, amelyek a x. vit határozatai alapján a kisz-szervezetekre hárulnak. /mt1/

--

15.50 rj

Tjlc HC

- 58 -

bb. 53. csaknem kétszáz rendezvény - megkezdődött a „vendégül lát borsod”, eseménysorozata

vid/fm/rj -oz

1973. szeptember 20.

csütörtökön miskolcon, a megyei tanács székházának dísztermében fejes lászló, a borsod megyei tanács elnökhelyettese megnyitotta a „vendégül lát borsod”, idei eseménysorozatát. szólt arról, hogy az idén nemcsak a borsod megyei, hanem a szomszédos területek, valamint szlovák, lengyel, osztrák vendéglátó egységek közreműködésével bonyolítják le a hetedik alkalommal megrendezett vendéglátó- és idegenforgalmi napokat, október 7-ig csaknem kétszáz rendezvényre kerül sor miskolcon kívül kazincbarcikán és ózdon, sátoraljaujhelyen és sárospatakon, aggteleken és a fennállásának kilencszázadik évfordulóját ünneplő tokajban. az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek tizennégy helyen, így mezőkövesden, szendrőn, tolcsván, abaujszántón tartanak rendezvényeket.

molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes megnyitó beszédében különösen örvendetesnek minősítette, hogy a vendéglátó iparon kívül széleskörűen bekapcsolódtak a rendezvénysorozatba, választékos bemutatásával az élelmiszeripari és az idegenforgalomban érdekelt egyéb vállalatok és intézmények is. külön értékelte, hogy a gasztronómiai ingyencsúszások mellett az idegenforgalmilag is számottevő borsodi tájkerületekben, - mint mezőkövesd, tokaj, a zempléni és a bükki hegyvidék, - bemutatják, illetve felszolgálják azok jellegzetes ételeit, de nem feledkeznek meg a rendezvények során a korszerű táplálkozás, valamint a dolgozó nők második műszakját megkönnyítő mirelit- és félkész ételek népszerűsítéséről sem.

elismeréssel szólt arról, hogy a böcsi sörgyár üzemeltetése révén országosan is észrevehetően javult a nyári hónapokban a sör-ellátás, szólt arról, hogy a belkereskedelmi minisztérium idén nyújtott hatvanmillió forintos támogatásával illetve az ország idegenforgalmilag kiemelt területein tizenegy nagy alapterületű, a tömegturizmust kielégítő önkiszolgáló éttermet hoztak létre. több mint tizenötmillió forinttal támogatotta a minisztérium az idegenforgalmi vendéglátóhelyeken a technikai felszerelés bővítését, elsősorban a hűtőkapacitás fejlesztését, továbbá anyagilag is hozzájárul a négy új ifjúsági park létrehozásához. a miniszterhelyettes bejelentette: miután a tanácsi vendéglátóipar fejlesztési lehetőségei csökkentek, a belkereskedelmi minisztérium az illetékes szervekkel együtt most munkálkodik új intézkedések kidolgozásán, amelyek ebben a szektorban is lehetővé teszik a gyorsabb ütemű fejlesztést.

/folyt.köv./

V Borsodban

16.05 rj

- 59 -

bb. 53. / csaknem kétszáz... 1. folyt./rj

a megnyitót követően került sor a cukrászati és hidegkonyhai kiállítás és verseny díjkiosztására. a résztvevő több mint harminc vendéglátóipari, és szövetkezeti versenyző hat legjobbját értékes díjakkal jutalmazták. ugyancsak csütörtökön nyitották meg a vendéglátó- és élelmiszeripari reklámfotók és reklámgrafikák kiállítását is. /mt1/

--

bb. 54. Lengyel tengerészeti kitüntetés magyar szakembereknek

t/kf/tm/rj ie -cz

1973. szeptember 20.

a magyar-lengyel hajózási és áruforgalmi együttműködés érdekében kifejtett tevékenysége elismeréseként a lengyel tengerészeti minisztérium 25 magyar szakembert tüntetett ki. az érintettek nagyban hozzájárultak a lengyel tengerhajózás áruforgalmának fejlesztéséhez, tranzit-forgalmának növeléséhez. a magyar külkereskedelem tengerentúli forgalmának jó részét - évente mintegy 1.3 millió tonna árut - lengyel kikötőkön keresztül, lengyel hajókkal továbbítják rendeltetési helyére.

a „tenger érdemes dolgozója”, kitüntetést a közlekedés és a külkereskedelem - a minisztérium, a mahart, a hungarocamion, külkereskedelmi vállalatok - vezetői és szakemberei, köztük dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, földvári lászló miniszterhelyettes, udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes kapták meg. a kitüntetéseket szerdán a lengyel nagykövetségen ünnepélyesen adta át edwin wisniewski lengyel tengerhajózási miniszterhelyettes. ott volt az ünnepségen tadeusz hanuszek, lengyelország budapesti nagykövete. /mt1/

--

16.30 rj

- 60 -

bb. 55. árokba borult az autóbusz

tr/rj -cz

1973. szeptember 20.

nógrád megyében kálló és verseg község között két ellentétes irányban haladó volán autóbusz visszapillantó tükre összeakadt, és az egyik autóbusz fának ü50/1/55 2; -1 1490?-borult. a baleset következtében az árokba borult autóbusz utasai közül brhlik istván 19 éves kőműves kállói lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt, nyolcan súlyosan, többen könnyebben sérültek meg, akiket kórházba szállítottak, illetve elsősegélyben részesítettek a mentők. a szakértők bevonásával folyó vizsgálat eddigi megállapítása szerint a két gépkocsivező: tóth józsef 28 éves mátraverebélyi lakos és barcsai józsef 23 éves, budapesti lakos nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel haladt. mindkettőjük ellen őrizetbevétel mellett indult eljárás. /mt1/

--

bb. 56. ittasan vezetett

tr/rj -cz

1973. szeptember 20.

vas megyében szeménye határában mészáros árpád 47 éves építésvezető, sárvári lakos a személygépkocsit ittás állapotban vezette, amellyel gyorsajtás közben elütötte vörös istván 47 éves tsz. dolgozó, csipkerekéi lakost, gyalogost, vörös istván a helyszínen meghalt. a rendőrség őrizetbevétel mellett indított eljárást a személygépkocsi vezetője ellen. /mt1/

--

16.35 rj

- 61 -

bb. 57. távirat

gg/rj -cz

1973. szeptember 20.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban köszöntötte az uruguay kommunista párt központi bizottságát a párt megalakulásának 53. évfordulója alkalmából.
/mti/

--

bb. 58. magyar, lengyel és ndk-beli kutatók együttműködése a szénbányászok félelmetes ellensége, a váratlan gázkitörések leküzdésére

vid/fm/rj -cz

1973. szeptember 20.

csütörtökön befejeződött a pécsi akadémiai bizottság székházában tartott VII. nemzetközi kollokvium, amely a szénbányászok veszedelmes ellensége, a váratlan gázkitörések elleni küzdelem eredményeivel, feladataival foglalkozott.

magyar, lengyel és ndk-beli kutatók egyeztetették elmúlt két évi munkájuk eredményeit, tapasztalatait. három fő témával foglalkoztak. ilyen volt a gázkitörésveszély regionális prognózisa, amely azt jelenti, hogy körül kell határolni és megkülönböztetni azokat a területeket, amelyek veszélyesek. a másik kérdés: a védőtelepes művelés, mint leghatásosabb védekezési mód hatásosságának elbírálása és kiterjedésének lehatárolása. ha például robbantanak egy széntelepet, a környezetben fellazulnak a kőzetek, ahol a fellazulás bekövetkezik, ott a gázkitörésveszély megszűnik. harmadik problémaként szerepelt a gázkitörések intenzitásának lehatárolása különböző módszerekkel. itt elsősorban a lengyel szakemberek ismertették erre alkalmas eljárásaikat, például a feszültségcsökkentő furás, lazító robbantások, a fejtésben végzett gázlecsapolás módszereit. minden egyes témánál a biztonsági kérdésekkel együtt értékelték azok gazdasági hatását is. a további együttműködést főként a regionális prognózis és a védőtelepes művelés területén folytatják. meghatározták a közös mérési módszereket és a mérési eredményeket összehangolják, általános törvényszerűségeket vonnak le belőle.

a három ország kutatói együttműködésének koordinálására dr. szirtes lajos kandidátust, a mecseki szénbányák kutatási osztályának vezetőjét kérték fel. az ülésen megállapodtak abban, hogy a legközelebbi nemzetközi kollokviumot ebben a témában az ndk-ban tartják.
/folyt.köv./

16.45 rj

- 62 -

bb. 58. / magyar, lengyel... 1. folyt./rj

a lengyel és ndk-beli kutatók pénteken bányajáráson vesznek részt. megtekintik az istván ii-akna mélyítésénél a gázkitörésveszély előrejelzésére szolgáló rendszert, valamint a kutatási osztályon a szén és a gáz kapcsolatával foglalkozó laboratóriumot. /mti/

--

bb. 59. a „jános vitéz”, című rajzfilm diszbemutatója tatabányán

vid/fm/rj -cz

1973. szeptember 20.

diszelozáson mutatták be csütörtökön tatabánya-ujvárosban petőfi „jános vitéz”, című elbeszélő költeményének színes rajzfilmváltozatát. a bemutatón az új magyar film alkotói közül többen is részt vettek. /mti/

--

bb. 60. kántor andor munkácsy-dijas festőművész kiállítása szegeden

vid/fm/rj -cz

1973. szeptember 20.

szegeden a képcsarnok vállalat kárász-utcai termében csütörtökön megnyílt kántor andor munkácsy-dijas festőművész kiállítása. a tárlaton a 72 éves művész tavaly és idén alkotott olajfestményei és pasztelljei láthatók. az alkotások nagyrésze tájkép, amelyek visegrádon, szentendrén, nagymaroson és tihanyban készültek. a kiállítást szeles zoltán művészettörténész nyitotta meg. /mti/

--

16.47 rj

- 63 -

bb. 20. / megkezdte munkáját... 10. folyt./rj

délután a kongresszus hat szekcióban folytatta munkáját. a békés egymás mellett élés időszerű politikai, gazdasági és ideológiai kérdéseiről boldizsár iván; a válsággócok megszüntetéséért folyó küzdelemben a békemozgalmak feladatairól harmati sándor; a biztonság és leszerelés kérdéseiről pethő tibor; a nemzeti függetlenség és békemozgalom témájáról dr. bognár józsef; az ifjuság békére, hazafiságra és internacionalizmusra való nevelésének időszerű kérdéseiről dr. makoldi mihályné; a nemzetközi és a magyar békemozgalom 25 évéről, a hazai békemozgalmunk jelenlegi fejlődési szakaszában adódó feladatokról darvasi istván elnökletével tartottak véleménycserét a munkabizottságokban. a szekciókban lezajlott vitákról, a kialakított állásfoglalásokról a szekció-vezetők a kongresszus plenumán számolnak majd be.

a viii. magyar békekongresszus pénteken reggel plenáris üléssel folytatja munkáját a parlamentben. /mti/

--

bb. 61. kállai gyula fogadta romesh chandrát

k/tf/mm/rj zs -cz

1973. szeptember 20.

romesh chandra, a béke világtanács főtitkára, a békeörök világtanács kongresszusa nemzetközi előkészítő bizottságának elnöke, aki részt vett és felszólalt a viii. magyar békekongresszus tanácskozásán, csütörtök délután elutazott Magyarországról. budapesti tartózkodása során fogadta kállai gyula, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a hazafias néppfront országos tanácsának elnöke. /mti/

--

bb. 62. közlekedésbiztonsági tanács alakult szolnokon

vid/rj fm -cz

1973. szeptember 20.

csütörtökön szolnokon megalakították a közlekedésbiztonsági tanácsot, amely a közúti biztonságról hozott minisztertanácsi határozat alapján kezdi meg tevékenységét. szolnok megye hatvanhat intézménye, üzeme, vállalata vesz részt a tanács munkájában, segíti a közlekedési ismeretek terjesztését, a balesetek megelőzését. ez a szervezet fogja össze az óvodai, iskolai kresz-oktatást és fokozott figyelmet fordítanak az idős emberek közlekedési ismereteinek bővítésére is. január elseje után az életbelépő új kresz ismertetése lesz a legfontosabb feladatuk. a tanács alakuló ülésén a szolnok megyei közlekedési és szállítási vállalatok beszámoltak a közúti biztonság fokozását elősegítő terveikről. /mti/

17.10 rj

--
- 64 -

bb. 63. fül-, orr- és gégeorvosok kongresszusa siófokon

vid/fm/rj -cz

1973. szeptember 20.

a magyar fül-, orr- és gégeorvosok egyesületének rendezésében csütörtökön nemzetközi kongresszust nyitottak meg a siófoki európa szállóban.

a kongresszust megelőzően albertirsán ünnepélyesen leleplezték politzer ádám világhírű magyar származású bécsi egyetemi tanár emléktábláját. a nagy hírű orvos szülőházánál rendezett ünnepségen dr. e.h. majer, az osztrák fül-, orr- gégeorvosok egyesületének alelnöke, a nemzetközi szövetség vezetőségi tagja, mondott beszédet.

a háromnapos kongresszus több mint 400 vendégét a megnyitó ünnepségen dr. gáti istván, a siófoki városi tanács elnöke üdvözölte, majd dr. jakabfi imre egyetemi tanár, a magyar fül-, orr- és gégeorvosok egyesületének elnöke mondott megnyitó beszédet.

a siófoki kongresszuson csütörtökön délután öt szakreferens közreműködésével két vitaindító előadást tartottak, a gégerák terápiájáról, valamint a csecsemő és gyermek fül- orr- gégegyógyászati tapasztalatairól. a további két napon három szekcióban összesen 160 előadás hangzik el. /mti/

--

bb. 64. ítélet a népköztársaság uti autóbussz-trolibusz összeütkezési ügyben

t/bc/gk/rj -cz

1973. szeptember 20.

a központi kerületi bíróság csütörtökön ítélezett a népköztársaság utja és az izabella utca kereszteződésében június 14-én délután történt tömeges közlekedési baleset ügyében.

lukács károly 26 éves gépkocsivezető, budapesti lakos, aki a népköztársaság utja belső forgalmi sávjában 1-es jelzésű autóbusszt vezetett, az izabella utcai kereszteződésbe piros lámpajelzés ellenére behajtott és összeütközött egy szabályosan, zöld jelzésre áthaladó 76-os trolibusszal. az összeütközés után a trolibusz kidöntötte a forgalmat irányító lámpát, majd nekiütközött két személygépkocsinak. az összeütközésnél a trolibusz utasai közül hárman súlyosan, tizenhárman könnyebben megsérültek. könnyű sérülést szenvedett az autóbussz vezetője is. az összeütközésnél jelentős anyagi kár is keletkezett. /folyt.köv./

17.38 rj

18⁰⁰

- 65 -

..

bb. 64. / ítélet a népköztársaság... 1. folyt./rj

a bíróság Lukács károlyt hathónapi szabadságvesztésre ítélte és két évre eltiltotta a gépjárművezetői foglalkozástól. az ügyész tudomásul vette a bíróság döntését, a vádlott és védője esetleges fellebbezése bejelentésére háromnapos gondolkodási időt kért. /mti/

--

bb. 65. csütörtökön hazaérkezett

gk/rj -cz

1973. szeptember 20.

ulánbátorból dr. polinszky károly művelődésügyi miniszter-helyettes, aki a magyar küldöttséget vezette a szocialista országok felsőoktatási minisztereinek viii. konferenciáján. /mti/

--

bb. 66. változékony időjárás Európában

1/sz/gg/rj ie -cz

1973. szeptember 20.

kontinensünkön továbbra is rendkívül változékony az időjárás. nyugat-Európában és skandinávia déli részén különböző ciklonok helyezkednek el, így ezeken a helyeken felhős az idő, sokfelé esik az eső. csütörtökön a balkánon, a kárpát-medencében, a német-lengyel síkságon, valamint a Balti tenger környékén hasonlóan esős, erősen felhős volt az idő és keveset sütött a nap, s a hőmérséklet is jelentősen visszaesett - még az évszaki átlagot sem érte el. ezeken a helyeken elsősorban az északkeletről-keletről jövő hideg légtömegek, illetve a földközi tenger felől érkező enyhe levegő találkozása határozza meg az időjárást. csütörtökön szinte egész nap esett az eső Romániában, a balkán-félszigeten, nyugat-Európában, Franciaországban és a Benelux államokban. szép, őszi idő mindössze a Szovjetunió európai felének középső részén található.

/folyt.köv./

18.00 rj

- 66 -

bb. 66. / változékony... 1. folyt./rj

hazánkban csütörtökön néhány helyen felszakadozott a felhőzet és kisütött a nap. így elsősorban a Dunántúlon mértek 20 fok feletti hőmérsékletet. például Szentgotthárdon 22 fok volt. közismert, hogy Szentgotthárd „hideg”, terület. egyébként ország-szerint 16-22 fokot mértek napközben.

a meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint a következő napokban továbbra is őszi időre számíthatunk. változatlanul a nedves levegő határozza meg majd hazánk időjárását. sokfelé felszakadozik majd a felhőzet, s a nap is több órán keresztül süt. miután páras lesz a levegő, a szélvédett helyeken hajnalban talajközeli gyenge ködre is számítani kell. napközben a hőmérséklet 20 fok körül lesz. /mti/

--

bb. 67. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke szeptember 20-án 18 óráig:

gy/rj -cz

1973. szeptember 20.

35. sajtótájékoztató - Lengyel néphadsereg
 36. Ujhelyi Imre-émléknap
 37. sajtótájékoztató - nemzetközi iparjogvédelem
 38. az ENSZ európai gazdasági bizottsága
 39. szentiványi Lajos temetése
 40. Heves megyei néb-ülése
 41. Nógrád megyei képviselőcsoport-ülése
 42. műemlékeink idegenforgalmi hasznosítása
 43. új borszőlő hibridek
 44. nemzetközi ortopéd vándorgyűlés
 45. élelmiszer-gazdasági aktívák szolnokon
 46. bányagépszakmai konferencia Balatonfüreden
 47. Tsz szocialista együttműködés Komárom megyében
 48. üzemi balesetek Csongrádban
 49. Baranya megyei képviselők-ülése
 50. a Komárom megyei néb és a megyei Tsz-szövetség ankétja.
 51. fiatal közgazdászok III. országos találkozója
 52. Kisz Nagyaktívák-ülés Miskolcon
 53. „vendégül lát borsod”, - eseménysorozat
 54. lengyel tengerészeti kitüntetés
 55. árokba borult az autóbusz
 56. ittasan vezetett
 57. távirat
 58. a VII. nemzetközi kolokvium- a bányászatban váratlan gázkitörések ellen
 59. a János vitéz díszbemutatója
 60. Kántor Andor kiállítása Szegeden
- /folyt.köv./

18.10 rj

- 67 -

bb. 67. / a belföldi szerkesztőség... 1. folyt./rj

- 61. kállai gyula fogadta romesh chandrát
- 62. közlekedésbiztonsági tanács szolnokon
- 63. fül-, orr- és gégeorvosok síófokon
- 64. ítélet a népköztársaság uti autóbusz -trolibusz baleset ügyében
- 65. csütörtökön hazaérkezett dr. polinszky károly
- 66. időjárás
- 67. hírjegyzék.

/mti/

--

ö

bb. 68. magyar-csehszlovák barátsági est kabán

vid/rj fm -cz

1973. szeptember 20.

a hajdusági magyar-csehszlovák barátsági hét csütörtöki rendezvényeit kabán tartották meg. a községbe érkezett csehszlovák vendégek megtekintették az általános iskolások „béke és barátság tantermét,, , majd uttorókkal és ifjúsági vezetőkkel találkoztak. a művelődési házban ,,a februári győzelem dokumentumai,, címmel kiállítást nyitottak, és ugyancsak a művelődési házban magyar-csehszlovák barátsági estet rendeztek.
/mti/

--

bb. 69. felhasználható: 19.00 óra után!

politikai vitaklub pécsett

vid/fm/rj -cz

1973. szeptember 20.

pécsett politikai vitaklubot alakítottak, amely csütörtökön kezdte meg működését a doktor sándor művelődési házban. célja az, hogy a politikai és társadalmi kérdések iránt különösen érdeklődő embereknek lehetőséget nyújtson rendszeres eszmecserére, széleskörű tájékozódásra. a klubtagok közöttük sok fiatal, főleg egyetemi-főiskolai hallgatók - minden héten találkoznak és megvitatják az időszerű eseményeket, havonta egyszer pedig ismert közéleti személyiségek, újságírók, szakemberek előadását hallgatják meg. már az első alkalommal érdekes társadalmi probléma került terítékre: dr. szamel lajos egyetemi tanár előadása nyomán a közélet kérdéseiről vitáztak a társaság. a mecsekajjai városban ez az első közéleti jellegű klub és ennek megfelelően nagy az érdeklődés iránta a pécsi társadalom minden rétegében. a rendszeres találkozók, eszmecserék, viták sorozata - várhatóan - segíti a fiatalokat a politikai - társadalmi események helyes értelmezésében, tágitja látókörüket, erősíti közéleti aktivitásukat. /mti/

--

18.20 rj

- 68 -

bb. 70. felhasználható 19 óra után!

gálaest a kecskeméti színházban

vid/rj fm -cz

1973. szeptember 20.

kecskeméten már hagyomány, hogy a színház új tagjai az évadnyitást megelőzően gálaesten mutatkoznak be a közönségnek. az idei - október 5-1 - színházi premier előtti gálaestet csütörtökön rendezték meg a kecskeméti katona józsef színházban. az eseményt fokozott érdeklődés előzte meg, mivel az új évadra különösen sok új művész szerződött a társulathoz. a színház új tagjait és új vezetőit hangulatos műsor keretében mutatták be a publikumnak. /mti/

--

bb. 71. felhasználható 19.00 órától!

bemutató a déryné színházban

t/nm/rj -cz

1973. szeptember 20.

nagy sikerrel mutatta be csütörtökön este az állami déryné színház társulata kálmán imre: montmartrei ibolya című három felvonásos operettjét petrik józsef rendezésében. a diszleteket sostarics zsuzsa, a jelmezeket pedig vendégként vágvölgyi ilona tervezte. a főbb szerepekben katona juliát, szatmári olgát, szántó margit jászai-dijast, balogh bélát, fábián józsefet és hajnal kálmánt láthatta a közönség. /mti/

--

18.30 rj

- 69 -

bb. 72. budapest 11. kerülete bemutatkozott komárom megyében

vid/fm/rj -cz

1973. szeptember 20.

a főváros centenáriuma alkalmából szoros együttműködés alakult ki komárom megye és budapest 11. kerülete között. az elmúlt hónapokban számos közös rendezvényre került sor. egészségügyi, oktatási, kereskedelmi és más szakemberek vettek részt tapasztalatcseréken; „ki mit tud a másikról?„ címmel diákvetélkedőket tartottak, május 1-én bányász szocialista brigádvezetőket fogadtak a kerületben.

az együttműködés, - amely számos más formában is kifejezésre jutott - csütörtökön érkezett a legkiemelkedőbb szakaszához: megkezdődött tatabányán „a 11. kerület bemutatkozik komárom megyében„ című eseménysorozat. a kerület párt- és tanácsi végrehajtó bizottságának tagjai, a hazafias népfront képviselői Kovács Ottó, a kerületi pártbizottság első titkárának és dr. Takács István tanácselnöknek a vezetésével tatabányára érkeztek, ahol a megye vezetői fogadták őket. a szívélyes eszmecsere után meglátogatták a megyeszékhely több létesítményét, majd a népházban a megye vezetői fogadást adtak tiszteletükre a művelődési intézmény kiállítási csarnokában dr. Trautmann Rezső, a kerület országgyűlési képviselője megnyitotta „a kerület 100 éve - 1000 éves múlttal„ című, tablóból és makettekkel álló helytörténeti kiállítást. ezután a népház színháztermében a kerület művészei, valamint a fővárosi művészek adtak műsort, ezt dr. Takács Istvánnak a kerület bemutatkozó szavai vezették be.

tatán a megyei művelődési központban a magyar selyemipar kiállítását, komáromban a 11. kerületi gyerekek rajzkiállítását nyitották meg csütörtökön.

a komárom megyeiek október végén mutatkoznak be a 11. kerületben. a többnapos programmal a centenáriumi rendezvények befejeződnek ugyan, de a két testvér terület közötti kapcsolat további eredményeket ígér. /mti/

18.55 rj

- 70 -

bb. 73. időjárásjelentés

gg/rj -cz

1973. szeptember 20.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 20-án, csütörtökön este 19 órakor:

felhős, párás idő

változóan felhős, párás idő, néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt, napközben megélénkülő szél, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 18-23 fok között. /mti/

bb. 74. meghalt gömöri pál akadémikus

i/mir/gk/rj zs -cz

1973. szeptember 20.

csütörtökön, 68 éves korában elhunyt dr. gömöri pál kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár. az elhunytat a magyar tudományos akadémia, az egészségügyi minisztérium és a semmelweis orvostudományi egyetem saját halottjának tekintti. temetéséről később intézkednek.

x x x

gömöri pál akadémikus halálával súlyos veszteség érte a magyar orvostudományt és az egész magyar egészségügyet: mint egyetemi tanár az orvosok generációit oktatta és nevelte, tudományos kutatóként kiemelkedő eredményeket ért el, amelyek orvostudományunknak nemzetközi megbecsülést szereztek. 1950 óta volt a semmelweis orvostudományi egyetem tanára, 19 éve tagja a magyar tudományos akadémia és az akadémia elnökségének, s haláláig elnöke volt az akadémia orvosi osztályának is. részt vett az egészségügyi tudományos tanács és - igazgatóként - az országos belgyógyászati intézet munkájában.

kutatási és tudománypolitikai tevékenysége elismeréseként a szovjet orvostudományi akadémia is tagjává választotta, s egyebek között jelentős tevékenységet fejtett ki az egészségügyi világszervezet munkájában.

egész életét a tudománynak és a magyar egészségügynek szentelte. tudományos munkássága a keringési szervek, az anyagcsere - elsősorban a vesemegbetegedések - elméleti és gyakorlati kérdéseinek tisztázására irányult. kiemelkedő tudományos munkássága elismeréseként 1957-ben kossuth-díjjal tüntették ki, s amellet számos más hazai és külföldi kitüntetésben is részesült. /mti/

19.15 rj

- 71 -

bb. 75. magyar-szovjet közös hadgyakorlat

t/pr/gk/rj zs -cz 1973. szeptember 20.

fehér péter, az mti tudósítója jelenti:

csütörtökön újabb nehéz erőpróba, újabb nagy feladat várt a „Vértés 73., elnevezésű közös magyar-szovjet hadgyakorlat csapataira. a magyar és a szovjet katonáknak feltételezett ellenséges támadást kellett megállítaniuk, együttes erővel visszaverniük. a gyakorlat fontosabb mozzanatait megtekintette kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, biszku béla, a központi bizottság titkára, fehér lajos, a kormány elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagjai, pullai árpád, a központi bizottság titkára, czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, borbándi jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője és pap jános, az országgyűlés honvédelmi bizottságának elnöke. ott voltak a magyar néphadsereg vezetői, a társ fegyveres erők képviselői, megyei párt- és tanácsi vezetők, valamint b.p. ivanov vezérezredes, a magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnoka.

kádár jános ellátogatott több, a feladat megkezdésére készülő, vagy éppen kiindulási pontjára tartó alegységhez. az egyik utahajlatban magyar tüzérek ásták be lövegeiket, a parancsnokok és a honvédek nagy szeretettel köszöntötték a párt első titkárát. hegedüs károly őrvezető jelentette, hogy raja harcra kész - mint ahogy felkészült már az ellenséges támadás visszaverésére az a szovjet páncélos oszlop is, amelynek feladatáról misa demjánik tizedes tett jelentést. a központi bizottság első titkára azt a szovjet tüzéregységet is fölkereste, amely a magyarokkal együtt készült a feltételezett ellenséges hadoszlopok megsemmisítésére.

/folyt.köv./

19.20 rj

- 72 -

bb. 76. a bolgár nagykövet és katonai attasé fogadása

t/bc/gg/rj -cz

1973. szeptember 20.

sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete és todor dacsev vezérőrnagy, katonai és légügyi attasé az 1923-as bolgár antifasiszta felkelés 50. évfordulója és a bolgár néphadsereg napja alkalmából csütörtökön fogadást adott a szófia étteremben.

a fogadáson megjelent csémi károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, jakab sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, roska istván külügyminiszterhelyettes, tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, s a politikai, a gazdasági, a kulturális és társadalmi élet több más vezető személyisége, a tábornoki kar több tagja. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseltek sok vezetője és tagja is. /mti/

--

bb. 74. /magyar-szovjet... folyt./rj

nem sokkal később robbanások füstpamacsai jelezték: folytatódik a „Vértés 73., hadgyakorlat. a légtérben helikopterek tűntek fel, kilövött rakéták hosszú lángcsóvát huzva tűntek el a messzeségben. megindult a tüzérségi előkészítés, hagyományos lövegek és sorozatvetők lötték a terepet. elfoglalták kiinduló állásaikat a rohamra készülő harckocsik s a lövészeket szállító páncélozott gépjárművek is. gyors, pontos harcmozdulatok bizonyították, hogy a parancsnokok nyomon követik a helyzet változásait, s a kellő időben formálják, változtatják egységeik hadrendjét.

a gyakorlat délelőtti részének végeztével a látogatókat ebéden látták vendégül a katonák. az ebéden kádár jános és czinege lajos mondott pohárköszöntőt. kádár jános tolmácsolta a párt központi bizottságának üdvözlését, elismeréssel szólt a látottakról, a gyakorlatot végrehajtó magyar és szovjet katonák teljesítményéről.

/folyt.köv./

19.40 rj

- 73 -

bb. 74. / magyar-szovjet... 2. folyt./rj

délután újabb szintéren folytatódott a „vértés 73...
a magyar és a szovjet egységek éleslövészetén vettek részt,
felvonultak a négycsövű önjáró légvédelmi lövegek, a harc-
kocsik különböző tüzérségi fegyverek, működésbe lépett a leg-
korszerűbb haditechnika. a légtérben bombázógépek húztak céljaik
felé, a magyar és a szovjet katonák magasfoku, példás együtt-
működésről téve tanuságot, sikerrel teljesítették előírt fel-
adataikat.

a hadgyakorlat a következő napokban folytatódik. /mti/

bb. 77. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke
18.00 órától zárásig

rj-cz 1973. szeptember 20.

- 68. magyar-csehszlovák barátsági est kabán
 - 69. politikai vitaklub pécsett
 - 70. gálaest a kecskeméti színházban
 - 71. bemutató a déryné színházban
 - 72. budapest 11. kerülete bemutatkozott komárom megyében
 - 73. időjárásjelentés
 - 74. meghalt gömöri pál akadémikus
 - 75. magyar-szovjet közös hadgyakorlat
 - 76. a bolgár nagykövet és katonai attasé fogadása
 - 77. hírjegyzék
- /mti/

- v é g e -

szület az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
szerkesztette: koncz antal

21.10 rj

- 74 -

21.10

BEL

73-528